

**A
MAGYAR ÁLLAMVASUTAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ÉS A
GYŐR-SOPRON-EBENFURTI
VASÚT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SZEMÉLYSZÁLLÍTÁSI
ÜZLETSZABÁLYZATA
I. RÉSZ**

**A vasúti személyszállítási szerződések általános
szabályai és kiegészítő feltételei**

Érvényes: 1997. június 1-jétől

Második kiadás az 1., 2. és 3. számú módosításokkal egységes szerkezetben

Ára: I-IV. rész 4000 Ft

Jóváhagyta: a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter
753941/1997. számon

Előjegyzés az Üzletszabályzat módosításairól

sor- száma	Módosítás		KHV Értesítő		Érvényes- ség kezdete	Javította
	száma		szá- ma	kelte		
1.	007385/98.		21/98.	1998.11.15.	1998.11.15.	
2.	004839/99.		11/99.	1999.06.15.	1999.06.15.	
3.	006616/02.		5/02.	2002.08.30.	2002.09.01.	
4.	XI-6/304/02.		14/03	2003.07.31.	2003.08.01.	
5.	MVH 45/2007.				2007.04.23.	
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						

Módosítás		KHV Értesítő		Érvényes- ség kezdeté	Javította
sor- száma	száma	szá- ma	Kelte		
28.					
29.					
30.					
31.					
32.					
33.					
34.					
35.					
36.					
37.					
38.					
39.					
40.					
41.					
42.					
43.					
44.					
45.					
46.					
47.					
48.					
49.					
50.					
51.					
52.					
53.					
54.					
55.					
56.					

Tartalomjegyzék

	oldal
Bevezetés	7
A személyszállítási üzletszabályzat szerkezeti felépítése	8
Rövidítések	10
1. RÉSZ	
I. Fejezet: Bevezető rendelkezések	11
1. § A rendelet hatálya	11
2. § A díj ellenében végzett személyszállítás	12
3. § Üzletszabályzat	13
2. RÉSZ: A KÖZFORGALMÚ SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS	
II. Fejezet: A szerződés	15
4. § Üzemi kényszer, szerződéskötési kötelezettség	15
5. § Menetrend	17
6. § Utazásból kizárt vagy feltételesen szállítható személyek	19
7. § Menetjegy	21
8. § Utastájékoztató	35
9. § A felek jogai és kötelezettségei	38
10. § Kézipoggyász	44
11. § A személyszállításhoz kapcsolódó szolgáltatások	48
12. § Eltérő minőségű szolgáltatás	49
13. § Forgalmi akadály	51
14. § Szerződéstől való elállás	54

III. Fejezet: Útipoggyász-fuvarozás	59
15. § Az útipoggyász fuvarozása	59
16. §	62
17. § Az útipoggyász kiszolgáltatása	69
18. § Kiszolgáltatási akadály	73
3. RÉSZ	
IV. Fejezet: Különvonat	75
19. §	75
4. RÉSZ: A SZERZŐDÉSSZEGÉS SZABÁLYAI	
V. Fejezet: A vasúttársaság felelőssége	77
20. § Közforgalmú személyszállító vonat kimaradása és késedelme	77
21. § Elégtelen helybiztosítás	80
22. § Felelősség az úti- és a kézipoggyászért	82
23. § Az igényérvényesítés	86
24. § A felelősség kizárása	90
5. RÉSZ	
VI. Fejezet: Vegyes rendelkezések	91
25. §	91

B E V E Z E T É S

A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ÉS A GYŐR-SOPRON-EBENFURTI VASÚT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (a továbbiakban: a vasút) Személyszállítási Üzletszabályzatát (a továbbiakban: Üzletszabályzat), mint általános szerződési ajánlatot a Polgári Törvénykönyv, a vasúti személyszállítási szerződésekről szóló 10/1997. (I. 28.) Korm. rendelet, továbbá egyéb jogszabályok alapján állította össze a vasút.

A belföldi forgalomban elszállított személyek és kézipoggyászaik szállítására, útipoggyászaik fuvarozására az Üzletszabályzatban foglalt feltételek érvényesek.

A részes vasutak minden jogot,
így a kiadás, sokszorosítás és fordítás jogát is
fenntartják maguknak.

Szerkeszti a MÁV Rt. Vezérigazgatóság Személydíjszabási Osztálya

A Személyszállítási Üzletszabályzat szerkezeti felépítése:

I. Rész A vasúti személyszállítási szerződések általános szabályai és kiegészítő feltételei

Alapja a (félkövér betűkkel szedett) vasúti személyszállítási szerződésekről szóló 10/1997. (I. 28.) Korm. rendelet és a (félkövér dőlt betűkkel szedett) *Polgári Törvénykönyvnek* az adott szabályozáshoz tartozó rendelkezései.

Ezt egészítik ki a (normál betűkkel szedett) vasúti személyszállítási szerződésekről szóló kormányrendelethez kapcsolódó Kiegészítő Feltételek, valamint A Nemzetközi Vasúti Személy- és Poggyászfuvarozási Szerződésre Vonatkozó Egységes Szabályok (CIV) által a belföldi szabályozási körbe utalt kérdéseknek kizárólag nemzetközi személyszállítás esetében alkalmazott kiegészítő feltételek.

II. Rész Díjszabás és a jogszabályban megállapított utazási kedvezmények

2

A közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló, 139/2006. (VI.29.) Korm. rendelet és a belföldi közforgalmú menetrend szerinti vasúti személyszállítás legmagasabb díjairól szóló, többször módosított 28/1996. (XII. 20.) KHVM rendelet alapján tartalmazza

5

- a vasúti utazás menetdíja kiszámításának módját,
- a vasúti utazás során alkalmazható utazási kedvezményeket,
- az egyes kedvezmények igénybevételi feltételeit,
- a helybiztosítás módját,
- az élő állat és kerékpárszállítás feltételeit és elszámolását,
- az útipoggyász fuvarozásának díjszámítását.

III. Rész Üzletpolitikai kedvezmények

Tartalmazza

- a vasút által biztosított üzletpolitikai kedvezményeket,
- az egyes üzletpolitikai kedvezmények igénybevételének feltételeit.

IV. Rész Kivételes díjszabások

Tartalmazza

- a MÁV Széchenyi-hegyi Gyermekvasút díjszabását,
- a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút személydíjszabását,
- a MÁV Balatonfenyvesi Gazdasági Vasút személydíjszabását,
- a nosztalgia vonatok díjszámítási szabályait,
- a vasúti személykocsik bérbeadásának feltételeit és díjait,
- az idegen tulajdonban levő vasúti személyszállító járművek közlekedtetésének szabályait,
- a vasút által biztosított különleges szolgáltatások szabályait,
- a vasút által az utasok részére kötött balesetbiztosítás tudnivalóit.

V. Rész Vasúti menetdíjtáblázatok

Tartalmazzák a külön jogszabályban meghirdetett

- vasúti menetdíjtáblázatokat,
- pótdíjakat,
- különféle személyszállítási szolgáltatások díjait,
- elárúsítható nyomtatványok árait,
- nemzetközi forgalomban a MÁV vonalaira és a GySEV magyarországi vonalaira érvényes menetdíjakat,
- általános tudnivalókat a nemzetközi kedvezményekről.

Rövidítések:

- VSZSZ** = a vasúti személyszállítási szerződésekről szóló 10/1997. (I. 28.) Korm. rendelet
- Vtv** = a vasútról szóló 1993. évi XCV. törvény
- GySEV** = Győr - Sopron - Ebenfurti Vasút ZRt.
- MÁV** = Magyar Államvasutak ZRt.
- Menetrend** = a magyar vasutak hivatalos menetrendje
- Keletbélyegző** = jegypénztári állomásnév és keletbélyegző vagy egyesített pénztárszám bélyegző és az elővételi bélyegző
- Csoportos úrjegy** = Helyi/belföldi közvetlen forgalmú úrjegyen történő csoportos elszámolás | **5**
- Személyi igazolvány**
= az utas személyazonosítására alkalmas arcképes, sorszámozott igazolvány (Személyi igazolvány, Útlevel, Diákigazolvány stb.)
- Ügyeletes alkalmazott**
= ügyeletes tiszt, állomásfőnök, forgalmi szolgálattevő, személypénztáros stb.
- KF** = Kiegészítő Feltétel | **1**
- Fát.** = a fogyasztói árkiegészítésről szóló 2003. évi LXXXVII. törvény
- 1. kedvezmény kategória**
= a Fát. mellékletének 1. pontjában meghatározott, díjszabási övezetektől függő összeggel csökkentett kedvezményes menetjegy | **5**
- 2. kedvezmény kategória**
= a Fát. mellékletének 2. pontjában meghatározott, díjszabási övezetektől függő összeggel csökkentett kedvezményes menetjegy

3. kedvezmény kategória

= a Fát. mellékletének 3. pontjában meghatározott, díjszabási övezetektől függő összeggel csökkentett kedvezményes menetjegy

Pót- és helyjegyköteles vonat

= az a vonat, amelyre a menetjegyen felül pót- és helyjegy (pótjegy és helyjegy) váltása is kötelező

4

Helyjegyköteles vonat

= az a vonat, amelyre a menetjegyen felül helyjegy váltása is kötelező

Pótjegyköteles vonat

= az a vonat, amelyre a menetjegyen felül pótjegy váltása is kötelező

BKSZ

= Budapesti Közlekedési Szövetség

5

1. RÉSZ

I. FEJEZET BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya

1. §

(1) **A vasúti személyszállításra kötött szerződésekre a Polgári Törvénykönyvnek (a továbbiakban: Ptk.) a szerződésekre vonatkozó általános, továbbá a vállalkozási szerződésre vonatkozó rendelkezéseit az e rendeletben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.**

(2) **Abban az esetben, ha a személyszállítás országhatáron túlra vagy országhatáron túlról történik, e rendelet rendelkezéseit csak annyiban lehet alkalmazni, amennyiben nemzetközi szerződés, egyezmény, illetőleg szabály eltérően nem rendelkezik.**

1. KF. A külföldi vasút által közlekedtetett közvetlen vonaton utazókra

- Sopron - Ágfalva határ, Sopron - Harka határ viszonylatban az Osztrák Szövetségi Vasutak,
- Sopron - Sopron határ viszonylatban a GySEV ausztriai,
- Fertőszentmiklós – Pamhagen viszonylatban az Osztrák Szövetségi Vasutak és a GySEV ausztriai,
- Nógrádszakál határ - Ipolytarnóc határ viszonylatban a Szlovák Köztársaság Vasútja üzletszabályzatában foglaltak érvényesek.

4

(3) **Ha a Vtv. 2.§ (4) bekezdésében meghatározott vállalkozó vasút, illetve a Vtv. 2.§ (5) bekezdésében és a Vtv. 17.§ (2) bekezdésében meghatározott vasúti társaság (a továbbiakban együtt: vasúttársaság) a személyszállítást más (közúti, vízi, légi közlekedési) szolgáltatóval együttesen végzi, eltérő rendelkezés hiányában a vasúti szakaszon végzett személyszállításra - ideértve a vonatpótló autóbusszal végzett szállítást is - e rendelet előírásait kell alkalmazni.**

2. KF. Nem alkalmazhatóak az üzletszabályzat előírásai a vasút tulajdonában levő vagy az általa üzemeltetett autóbusszal végzett olyan személyszállításra, amely nem a Menetrendben meghirdetett vonat közlekedésének pótlására történik.

A díj ellenében végzett személyszállítás

2. §

- (1) E rendelet alkalmazásában díj ellenében végzett személyszállítás a közforgalmú, menetrend alapján végzett vasúti személyszállítás (a továbbiakban: közforgalmú személyszállítás), valamint a közforgalmú, menetrenden kívül közlekedtetett vonatokkal végzett személyszállítás (a továbbiakban: különvonat).**
- (2) E rendelet alkalmazásában személyszállításhoz kapcsolódó egyéb szolgáltatás különösen az útipoggyász-fuvarozás, a kerékpárszállítás, a poggyásmegőrzés, a kereskedelmi, vendéglátó és egyéb utaskiszolgáló létesítmények üzemeltetése, valamint a vasúti személyszállításhoz kapcsolódó idegenforgalmi közvetítői tevékenység.**

Üzletszabályzat

3. §

- (1) **A vasúttársaság a vasúti közforgalmú személyszállítási szerződések - jogszabályban nem szabályozott - részletes feltételeit kiegészítő feltételekben határozza meg.**
- (2) **A kiegészítő feltételekre a Ptk-nak az általános szerződési feltételekre vonatkozó előírásai az irányadók.**
- (3) **A vasúttársaság által végzett szolgáltatások díját, a díj megállapításának módját és feltételeit - az árjogszabályokban foglaltak figyelembevételével - a személydíjszabás tartalmazza.**
- (4) **A vasúttársaság a kiegészítő feltételeket és a díjszabást üzletszabályzatba foglalja. Az üzletszabályzatba a vasúti személyszállítási szerződésekre vonatkozó jogszabályokat is fel kell venni, és azokat eltérő szeddéssel kell megjelölni.**
- (5) **A vasúttársaság üzletszabályzatát és annak módosítását a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) hagyja jóvá. A vasúttársaság a kiegészítő feltételeket - ideértve annak módosításait is - a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium hivatalos lapjában közzéteszi, továbbá ügyfélszolgálati és utaskiszolgáló helyein az utasok részére betekintésre tartja, illetve lehetővé teszi megvásárlását.**

3. KF. a/ A vasút az Üzletszabályzat I., II. és III. Részét, valamint annak módosítását a Közlekedési Értesítőben teszi közzé.

3

b/ A vasút az Üzletszabályzat IV. Rész kiadását és módosítását a MÁV ZRt. Értesítőjében és a GySEV ZRt. Értesítőjében hirdeti meg.

c/ Az Üzletszabályzat V. Rész külön kerül kiadásra. Az utasokat érintő kivonatát a vasút a vasútállomásokon hirdetményben teszi közzé.

4. KF. Ha jogszabály rendelkezése alapján az üzletszabályzatot módosítani kell, a vasút a díjakat és a kedvezmények igénybevételének feltételeit állomási hirdetményben, a vasúttársaság honlapján vagy a sajtó útján is közzéteheti.

5

5. KF. A hirdetménynek tartalmaznia kell a megváltoztatott szabályokat vagy utalnia kell arra, hogy azok milyen módon ismerhetőek meg.

6. KF. A hirdetményben meg kell jelölni a hatálybalépés napját.
7. KF. A módosítás, kiegészítés vagy hatályon kívül helyezés legkorábban a kihirdetés napját követő napon léphet életbe.
8. KF. A Díjszabás megtekinthető a MÁV honlapján, megrendelhető az ertekesites@mav.hu e-mail címen, megvásárolható valamennyi megyeszékhely központi pályaudvarának kijelölt pénztárában és a GySEV ZRt. Vállalkozó Vasúti Üzletág Személyfuvarozási Osztályán (9400 Sopron, Mátyás király út 19.)

2. RÉSZ A KÖZFORGALMÚ SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS

II. FEJEZET A SZERZŐDÉS

Üzemi kényszer, szerződéskötési kötelezettség 4. §

- (1) **A vasúttársaság a közforgalmú személyszállítás körében, a menetrendben (5. §) meghatározott vonalon, az általa meghirdetett vonatokat közlekedtet.**
- (2) **A vasúttársaság a forgalom lebonyolításához és az utazási igények kiszolgálásához vasútállomásokat és megállóhelyeket alakít ki és üzemeltet.**

8/A. KF. A vasút a jegykiadás helyét – a település helyi sajátosságainak figyelembevételével – a megállóhelytől távolabb is meghatározhatja. A vasút az utazóközönséget a megállóhelyen kifüggesztett hirdetménnyel értesíti a jegykiadás helyéről.

5

- (3) **A vasúttársaság a megállóhelyeken a balesetmentes utaskiszolgálás érdekében gondoskodik**
  - a) **írásos, illetve szóbeli utastájékoztatásról,**
  - b) **a vonatok megközelítését segítő építmények (utasperon, aluljáró, felüljáró) létesítéséről.**

9. KF. A vasút a személyzet nélküli (táblás) megállóhelyen és az olyan vasútállomáson, ahol a jegykiadás időszakosan szünetel, a szünetelés időtartama alatt nem biztosít szóbeli utastájékoztatást.

10. KF. A vasút a megfelelő utaskiszolgáló létesítmények kiépítését a forgalom függvényében, az utasigényeket sorolva biztosítja.

- (4) **A vasúttársaság a vasútállomásokon a (3) bekezdésben meghatározottakon túl gondoskodik:**
  - a) **várótermek, váróhelyiségek üzemeltetéséről,**
  - b) **az alapvető szükségletek kielégítésére szolgáló létesítmények (WC, mosdó, vízcsap, ivóvízkút) kialakításáról és működképességéről.**

11. KF. A váróhelyiségben és a vasútállomás utasforgalomra megnyitott részében csak érvényes menetjeggyel szabad tartózkodni.

Az utast kikísérő vagy fogadó személyek menetjegy nélkül is tartózkodhatnak a vasútállomáson.

12. KF. Ha a vasútállomáson csak egy váróterem üzemel, azt a nemdohányzó utasok részére kell kijelölni.

(5) A közforgalmú személyszállítás körében a vasúttársaság köteles a személyszállítást elvállalni, ha:

- a) az utas az üzletszabályzat feltételeit elfogadja, és
- b) a szolgáltatás a menetrendben meghirdetett személyszállító vonatokkal lehetséges.

(6) A menetrend jóváhagyására jogosult miniszter az üzemeltetési és a szerződéskötési kötelezettséget közérdekből, továbbá a vasúttársaság kezdeményezésére kényszerítő üzemi okból korlátozhatja vagy felfüggesztheti.

13. KF. A miniszter által jóváhagyott személyszállítási korlátozásról a vasút a rádió, sajtó útján, illetve állomási hirdetményben tájékoztatást köteles adni. Ha a korlátozás kerülő útirány igénybevételét teszi szükségessé, a kerülő útirányon át történő szállításért a ténylegesen igénybevett útirány figyelembevételével számíthatja a menet- és viteldíjat.

14. KF. A vonatpótló autóbusszal történő közlekedés esetében az úti-poggyász, a kerékpár és az élő állat fuvarozása szünetel, a kézi-poggyász továbbítását a vasút csak a rendelkezésre álló tárolóhely figyelembevételével vállalja.

(7) A korlátozásról, felfüggesztésről szóló tájékoztatást a vasútállomásokon és megállóhelyeken ki kell függeszteni, továbbá azt a sajtó útján közzé kell tenni.

Menetrend

5. §

- (1) **A menetrend tartalmazza a közforgalmú személyszállítás legfontosabb - a vasútüzemhez kapcsolódó - tájékoztató adatait, így különösen:**
- a) a vonatok útvonalát, az induló és végállomást, továbbá azokat a megállóhelyeket és állomásokat, ahol a vonat megáll;**
  - b) az érkezési és indulási időpontokat vagy a vonatok gyakoriságát, a napi első és utolsó vonat indulási időpontjának feltüntetésével;**
  - c) a csatlakozási lehetőségeket;**
  - d) a vonatnemeket és a vonattal közlekedő kocsik osztályát;**
  - e) a legfontosabb kiegészítő szolgáltatásokat (így különösen: hálókocsi, különleges komforttal ellátott kocsi, helybiztosítás) a személyszállításhoz kapcsolódó szolgáltatásokat, valamint azt, ha valamely vonat útipoggyászt, kerékpárt továbbít;**
  - f) a menetrendi időszak kezdetének és végének időpontját.**

15. KF. A Menetrend tartalmazza

- a MÁV és a GySEV belföldi vonatainak menetrendi adatait,
- a Magyarországot érintő nemzetközi vonatok menetrendjét,
- a fontosabb nemzetközi összeköttetések menetrendi kivonatát,
- az utasok tájékoztatásához szükséges tudnivalókat.

3

16. KF. A Menetrend a kijelölt vasútállomásokon vásárolható meg.

17. KF. A Menetrendben a vasút külön feltünteti az adott vonat vagy annak egyes kocsijai igénybevételének különleges szabályait

- csak pótdíj megfizetésével, pótdíj megváltásával vehető igénybe,
- helybiztosítás kötelező,
- helybiztosítás igényelhető,
- a helybiztosítás bizonyos állomások között kötelező,
- meghatározott viszonylatban helyjegy váltható,
- belföldi forgalomban nem vehető igénybe,
- a belföldi forgalomban utazók csak a kijelölt kocsikban utazhatnak,
- a megjelölt viszonylatban belföldi utasok csak a kijelölt kocsikban utazhatnak,
- csatlakozó vonatra nem vár,
- a felszállás tilos,
- a leszállás tilos,
- útipoggyász fuvarozható,
- kerékpár szállítható,

- étkező- vagy büfékocsit továbbít,
- csak 2. kocsiosztályú kocsival közlekedik,
- mozgássérültek részére kijelölt kocsit továbbít,
- csak külön rendeletre közlekedik,
- háló- és fekvőhelyes kocsit továbbít.

18. KF. A Menetrend csatlakozó mezőiben csak a közvetlen vonat vagy kocsis menetrendi időadatait tünteti fel a vasút.

(2) A menetrend tartalmazza az egyes vonatok közlekedésének időszakát, a nem mindennap közlekedő vonatoknál a közlekedési napokat, továbbá a különböző korlátozásokat.

19. KF. A közlekedési korlátozásokat a menetrendben a vonat indulási és érkezési adata előtti különleges jel és az időadatok előtti hullámvonal jelöli. A korlátozást részletesen a vonatszám alatti fekete négyzetbe írt arab szám és a hozzá tartozó lábjeget tartalmazza.

(3) A vasúttársaság a menetrendet, illetőleg annak kivonatait az állomásokon és megállóhelyeken látható helyen kifüggeszti és arról az utasokat - kérésükre - más módon is tájékoztatja.

20. KF. A vasút minden állomáson és megállóhelyen kifüggeszti az állomást érintő vonatok menetrendjét, valamint az érkező és induló vonatok jegyzékét.

21. KF. A közlekedő vonatokról a vasút a menetjegyirodákban, illetőleg a vonatokon is kívánságra tájékoztatást nyújt.

(4) A vonat közlekedtetésének szünetelését vagy korábbi időpontban történő közlekedtetését legalább 14 nappal; új vonat beállítását, illetve a meghirdetettnél későbbi időpontban történő közlekedését legalább 7 nappal a változás előtt az utazóközönség tudomására kell hozni.

22. KF. A menetrend módosítását a vasút

- a módosításban érintett vasútállomásokon kifüggesztett menetrendi hirdetmény,
- hálózati szinten a módosításokat összefogó menetrendi értesítő,
- a korábbi módosításokat összefoglaló és a nagyobb mértékű változásokat tartalmazó menetrendi pótlék formájában hirdeti meg.

A legfontosabb változásokról a vasút a rádió és a napi sajtó útján is tájékoztatást ad.

Utazásból kizárt vagy feltételesen szállítható személyek

6. §

(1) A személyszállítási szolgáltatást nem veheti igénybe:

- a) az önmagával tehetetlen személy,
  - b) a 6 éven aluli gyermek
- ha nincs kísérője.**

23. KF. Az önmagával tehetetlen személy és kísérője részére annyi menetjegyet kell megváltani, ahány ülőhely van a kérésükre rendelkezésre bocsátott kocsiszakaszban. Az utasok saját kedvezményüket egy-egy menetjegy megváltására felhasználhatják, a többi elfoglalt ülőhelyért teljesárú menetdíjat kell megfizetniük.

(2) A vasúttársaság a személyszállítást megtagadhatja, illetve az utast a személyszállításból kizárhatja, ha az utas:

- a) ittas, botránnyosan viselkedik, vagy más módon a többi utast magatartásával zavarja,
- b) magatartásával a közlekedés biztonságát, utastársai testi épségét, egészségét, a vasúti kocsinak vagy berendezéseinek az épségét veszélyezteti,
- c) érvénytelen jeggyel vagy menetjegy nélkül utazik és menetjegyet az ellenőrzéskor sem vált,
- d) menetjegyét, illetve kedvezmény igénybevételére jogosító igazolványát - felhívás ellenére - nem mutatja fel,
- e) ruházatával, poggyászával vagy más módon a járművet, utastársai ruházatát vagy az utasok poggyászát beszennyezheti,
- f) a vasúti kocsiba kézipoggyászként be nem vihető tárgyat visz be,
- g) a menetdíj, a menetdíj-különbözet vagy a pótdíj megfizetését megtagadja.

24. KF. A vasúti kocsiiban tartózkodó utasnak olyan magatartást kell tanúsítania, amellyel nem zavarja utastársait. Ezért nem szabad a vasúti kocsiiban

- lármázni, énekelni, zenélni,
- táskarádiót, magnetofont, lemezjátszót, televíziót vagy hasonló készüléket fejhallgató nélkül üzemeltetni,
- bármilyen eszközzel, tárggyal vagy játékszerrel zajt okozni,
- kéregetni,
- szemetelni,
- üveget gyűjteni,
- engedély nélkül árusítani,
- mindkét oldalon ablakot nyitni,
- a fülkeajtót úgy lezárni, hogy azt a jegyvizsgáló ne tudja kinyitni,
- a feljáró-, a kocsivég- és a kocsiszakaszajtót lezárni,

- menetközben a feljáróajtót kinyitni vagy nyitva tartani,
- az ablakon kihajolni vagy bármit kidobni,
- az ülésre védőtakaró nélkül felállni, lábat vagy lábbelit feltenni,
- indok nélkül a vészféket meghúzni vagy a vészjelzőt működtetni,
- a járművet vagy berendezési tárgyat bepiszkítani, megrongálni.

25. KF. a/ A magatartási szabályokat figyelmeztetés ellenére megszegő utas terhére a vasút a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében közzétett díjakat felszámítja, és intézkedik a felmerült helyreállítási, takarítási költségek megfizetéséről.

b/ Ha az utas a megállapított díjat nem fizeti meg, vagy a díj megfizetése után ismételten megszegi a szabályokat, a vasút az utast a továbbutazásból kizárhatja, és az utas ellen rendőrségi feljelentést tehet.

3
---

(3) A vasúttársaságot abban az esetben is megilleti a már megtett útra járó menetdíj és pótdíj, ha az utast - a (2) bekezdésben foglaltak alapján - az utazásból kizárta.

(4) Az útközben megbetegedett személyt a vasúttársaság legalább a legközelebbi megfelelő vasútállomásig - ahol a szükséges egészségügyi ellátásban részesülhet - köteles továbbszállítani.

26. KF. Az útközben megbetegedett utassal hozzátartozója vele maradhat, a többi útitársat a vasút lehetőség szerint másik kocsiszakaszban helyezi el.

27. KF. A kocsiszakasz fertőtlenítésének költségét a vasút az utas terhére felszámítja.

(5) A vonatról a neki felróható rendellenes magatartása miatt leszállított utas nem követelheti vissza a kifizetett menetdíjat vagy egyéb díjat, és feladott útipoggyásza kiszolgáltatását is csak az eredeti célállomáson kérheti.

Menetjegy

7.§

(1) Az utasnak az utazás megkezdésekor érvényes menetjeggyel vagy utazásra jogosító igazolvánnyal (a továbbiakban együtt: menetjegy) kell rendelkeznie.

28. KF. a/ A vasút az utazóközönséget az állomáson kifüggesztett hirdetésménnyel értesíti a jegykiadás rendjéről.

b/ A menetjegy kiadását az állomás - forgalomtól függően, de lehetőleg legkésőbb - 30 perccel a vonat menetrend szerinti indulása előtt kezdi meg.

c/ A menetjegy kiadása a vonat indulása előtt 5 perccel beszüntethető.

d/ Nemzetközi menetjegyet csak az arra kijelölt pénztár szolgáltat ki. Egyes nemzetközi menetjegyek kiadását csak az utassal előre egyeztetett határidőre vállalja a vasút.

29. KF. a/ A jegykiadásra be nem rendezett állomáson és megállóhelyen, valamint a szolgálataszünetelés időtartama alatt jelentkező utas a vonatban pótdíj felszámítása nélkül válthatja meg menetjegyét.

b/ Nem szolgáltatható ki a vonatban

- többszöri utazásra érvényes menetjegy,
- havijegy,
- félhavijegy,
- bérletjegy,
- olyan kedvezményesárú menetjegy, amelynél az Üzletszabályzat II. - III. Rész bejelentési kötelezettséget ír elő,
- érvényesség megjelölése nélküli menetjegy,
- helyjegy.

30. KF. a/ Az utasnak a menetjegy árát készpénzfizetéssel kell kiegyenlítenie.

b/ Ha az utasnak nincs megfelelő aprópénze, és a jegypénztáros, illetőleg a jegyvizsgáló nem tud visszaadni, a visszajáró pénzt a vasút az utas címére megküldi.

c/ Az utasnak a pénztártól való távozás előtt menetjegyét és a visszakapott összeget ellenőriznie kell.

31. KF. A vasút a menetjegyet - legkorábban a tervezett utazás időpontja előtt 2 hónappal - előre, elővételben is kiszolgáltatja.
32. KF. Más kiindulási állomástól kezdődő utazáshoz a vasút csak elővételben szolgáltat ki menetjegyet.
33. KF. A budapesti fejállomások - Budapest-Keleti, Budapest-Nyugati, Budapest-Déli - által kiszolgáltatott menetjeggyel az utazás bármelyik budapesti fejállomástól megkezdhető.
- A nem a vasút által vagy nem a vasút területén biztosított jegykiadó helyeken kiszolgáltatott menetjegyekkel az utazás a menetjegyen feltüntetett székhely vasútállomásától kezdhető meg. (Miskolc esetében ez Miskolc-Tiszai pu.)
34. KF. a/ A vasút - az utas kérésére - valamennyi belföldi forgalomban rendszeresített menetjegyfajta érvényesség megjelölése nélkül is kiszolgáltatja.
- b/ Az érvényesség megjelölése nélkül váltott menetjegyet az utasnak az utazás megkezdése előtt bélyegeztetéssel érvényesítenie kell. Az érvényesítést az állomási pénztáros vagy az arra kijelölt dolgozó (kapus, információs) soron kívül végzi.
- c/ Az érvényesség megjelölése nélkül váltott menetjegy érvénytartama a bélyegeztetéssel megjelölt napon és a megjelölt állomástól kezdődik.
- d/ Ha az utas az érvényesség megjelölése nélkül váltott menetjegyet a vonatra történő felszállás előtt nem érvényesítette, a vasút a vonaton az érvényesítést pótdíj felszámításával végzi.
- e/ Nem kell pótdíjat fizetni a vonaton történő érvényesítés miatt, ha a vasút a felszállás helyén az érvényesítést nem tette lehetővé.
- f/ Az érvényesség megjelölése nélkül kiszolgáltatott 2.-1. kocsiosztály-különbözeti jegy felhasználására vonatkozó szabályok megegyeznek az érvényesség megjelölése nélkül kiszolgáltatott menetjegy felhasználási előírásaival.
35. KF. a/ Aki utazási szándék nélkül száll fel az indulásra kész vonatba, az a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében meghatározott díjat köteles megfizetni.
- b/ Az utast kikísérő vagy fogadó személyek a kézipoggyász elhelyezésének segítésére felszállhatnak a vasúti kocsiba.

36. KF. a/ Aki a menetdíj, menetdíj-különbözet és a pótdíj megfizetését megtagadja, azt a vonatból bármely állomáson le lehet szállítani.

b/ A leszállított utas a fizetett menetdíjat és útipoggyászviteldíjat nem követelheti vissza, és útipoggyászának kiszolgáltatását is csak az eredeti rendeltetési állomáson kérheti.

37. KF. A vasút nem szállítja le a vonatról

- az egyedül utazó 14 évesnél fiatalabb gyermeket,
- a 10 évesnél fiatalabb gyermeket és az őt kísérő egy utast,
- a nappali tagozatos alsó- és középfokú iskolai tanulót,
- az önmagával tehetetlen beteget (vakot, egyéb súlyos testi fogyatékoságban szenvedőt) és egy kísérőjét,
- a terhes nőt.

Az esedékes utánfizetési összeg beszedéséről ilyenkor a jegyvizsgáló telepállomása gondoskodik.

38. KF. a/ Az utasnak azt a tényt, hogy nincs megfelelő menetjegye, legkésőbb a felszállás utáni első jegyvizsgálatkor be kell jelentenie.

b/ Ha az utasnak annak ellenére nincs jegye, hogy felszállási állomásán a vasút a jegyváltást lehetővé tette, a menetdíjon felül pótdíjat is kell fizetnie.

c/ Az érvénytelen menetjegy felmutatását a vasút bejelentésnek veszi.

d/ Ha az utas a felszállás utáni első jegyvizsgálatkor nem jelentette be, hogy nincs menetjegye, a menetdíjon felül a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében előírt felemelt pótdíjat kell megfizetnie.

39. KF. Ha az utas által felmutatott menetjegyért fizetett összeg nem fedezi a vasút által biztosított szolgáltatás ellenértékét, az utas menetjegye elégtelen.

Elégtelen az a menetjegy

- amelyet az utas drágább menetdíjú vonaton vagy magasabb kocsiosztályban vesz igénybe,
- amely rövidebb útvonalra érvényes, mint amilyen viszonylatra az utas utazni kíván,
- amely felmutatásakor az utas a kedvezményesárú menetjegy használatára való jogosultságát nem tudja bizonyítani,
- amelyet a nemzetközi forgalomra érvényes menetdíjjal közlekedő vonatra a belföldi menetdíj figyelembevételével adtak ki.

40. KF. a/ Ha az utas menetjegye elégtelen, és ezt a vonaton az első jegyvizsgálatkor bejelenti, részére a vasút a menetdíj-különbözeti jegyet a Vasúti menetdíj táblázatok C) fejezetében előírt pótdíj felszámításával szolgáltatja ki.
- b/ Az elégtelen menetjegy felmutatását a vasút bejelentésnek tekinti.
- c/ Ha a vonaton elégtelen menetjegyet felmutató utas esetében nem állapítható meg, hogy melyik állomástól vesz igénybe más vonatnemet, illetőleg drágább kocsiosztályt, a vasút a menetdíj-különbözetet az utas birtokában levő jegy kiindulási állomásától, útközben történt vonatcsere vagy kocsi csere esetében pedig a csereállomástól számítja.

40./A. KF. Ha a vasút az utas felszállási állomásán csak a leggyakrabban előforduló menetjegyeket szolgáltatja ki, és az utas igényének megfelelő menetjegyet nem tudta kiadni, azt a kiadott menetjegyben „KM” bélyegzőlenyomattal jelzi.

1

A „KM” bélyegzővel ellátott menetjegyet a vonaton a jegyvizsgáló pótdíj felszámítása nélkül egészíti ki az utas célállomásáig érvényes, a használt vonatnemek, kocsiosztálynak és az alkalmazható kedvezménynek megfelelő díjú menetjegyre.

Nem kérhető a „KM” bélyegzővel ellátott menetjegy elővételben vagy érvényesség megjelölése nélküli kiszolgáltatása.

5

41. KF. a/ A vasút érvénytelennek tekinti azt a menetjegyet
- amelynek szövegét jogosulatlanul megváltoztatták,
  - amelyet annyira megrongáltak vagy megcsönkítettek, hogy emiatt annak ellenőrzése lehetetlenné válik,
  - amely hőpapíron került kiszolgáltatásra és a nem megfelelően gondos kezelés miatt az adatai olvashatatlanná válnak,
  - amelynek érvénytartama lejárt,
  - amely nincs utazáshoz (bélyegzéssel) érvényesítve,
  - amelynek érvénytartama még nem kezdődött meg,
  - amely az utas által utazandó útvonal egy részén már vagy még nem érvényes.

5

b/ Érvénytelen a menetjegyfűzet olyan jegyszelvénye, amelyet az utas

- a borítóból kifejtett,
- nem a befűzésnek megfelelő sorrendben használ fel.

c/ Ha a menetjegy időbeli érvénytartama két állomás között (menetközben) jár le, a továbbutazásért fizetendő menetdíjat attól az állomástól kell számítani, amelyen a vonat a menetjegy érvényességének lejártá előtt menetrend szerint utoljára megállt.

42. KF. Ha az utas menetjegye érvénytelen, és ezt a vonaton az első jegyvizsgálatkor bejelenti, részére a vasút az új menetjegyet a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében előírt pótdíj felszámításával adja ki.
43. KF. Az az utas, aki
- azt a tényt, hogy nincs érvényes vagy megfelelő menetjegye, legkésőbb az első jegyvizsgálatkor a jegyvizsgálónak nem jelenti be,
  - menetjegye adatait meghamisította,
  - érvényes menetjegyét a jegyvizsgáló kérésére nem adja át,
  - valamilyen menetkedvezményrel visszaélést követ el,
  - a KN (kalauz nélküli) jelzésű kocsiba vagy vonaton menetjegy nélkül, érvénytelen vagy elégtelen menetjeggyel utazik,
  - a KN (kalauz nélküli) jelzésű kocsiba vagy vonatra a személykocsiban szállítható élő állatot, kerékpárt előzetes díjfizetés nélkül visz fel
- az esedékes menetdíjon, viteldíjon, menetdíj-különbözetten felül a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében meghatározott fel-emelt pótdíjat is köteles megfizetni.
44. KF. Ha az utasnak egyidejűleg a menetjegy-kiegészítés és az új menetjegyváltás pótdíját is meg kellene fizetnie, a vasút csak a magasabb összegű pótdíjat számolja fel.
45. KF. A vasút az állomási pénztárban a menetjegy-kiegészítést és az új menetjegy kiadását pótdíj felszámítása nélkül végzi.
46. KF. A vasút a vonaton fizetett összegről elismervényt ad.
47. KF. A nemzetközi utazásban résztvevő, és a magyar vasutak vonalain utazó, illetőleg átutazó utas, ha menetjegyét az igénybe vett útvonal figyelembevételével nem az eredeti kiindulási állomás és végleges célállomás között érvényes közvetlen nemzetközi személydíjszabás alkalmazásával adták ki, a magyar vasutak vonalaira fizetett, valamint a CIV forgalomban érvényes menetdíjak közötti különbözetet és a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében előírt pótdíjat köteles megfizetni.
48. KF. a/ Ha az utas a vonaton megállapított menetdíjat és pótdíjat nem fizeti meg, a vasút az utas és utazásának adatairól, valamint az utas által fizetendő összegről a személyi igazolvány alapján jegyzőkönyvet (Utasleadási lapot) állít ki.
- b/ Az Utasleadási lapon felszámított összeget az utas
- a MÁV-nál az Utasleadási lapot átadva 30 napon belül bármely vasúti személypénztárban kiegyenlítheti,
  - a GySEV-nél a jegyvizsgáló által átadott készpénzátutalási megbízással 30 napon belül befizetheti.

c/ Ha a megállapított vasúti követelést 30 napon belül nem egyenlítették ki, a vasút a Vasúti menetdíj táblázatok C) fejezetében meghirdetett késedelmi díjjal, továbbá kezelési és postaköltséggel felemelt követelésének befizetésére szólítja fel az utast.

d/ Ha az utas nem fizet, a vasút követelését bíróság előtt érvényesíti.

Az utólagos behajtás többletköltségei az utast terhelik.

(2) A menetjegyen fel kell tüntetni:

- a) az indulási állomás nevét,
- b) a célállomás nevét és az útirányt, vagy az indulási állomástól mért kilométer-övezet távolságát,
- c) a fizetett menetdíj összegét és annak adótartalmát,
- d) az elszámolásnál alkalmazott kedvezmény mértékét,
- e) a vonatnemet és az igénybe vehető különleges szolgáltatásokat,
- f) a kocsiosztályt,
- g) a menetjegy érvényességének első napját,
- h) a menetjegy érvényességének tartamát vagy az érvényesség utolsó napját,
- i) a több személy részére kiadott menetjegynél az utasok számát,
- j) a többszöri utazásra kiadott menetjegynél az utazási lehetőségek jellegét, számát vagy időtartamát,
- k) a felhasználás különleges szabályait.

48./A KF. Egy menetjegyen elszámolható több utas (maximum 5 fő) menetdíja, ha azonos

- a kiindulási állomás,
- a célállomás,
- az útirány,
- a kocsiosztály,
- a kedvezmény,
- az érvényesség első napja.

5

49. KF. A menetjegyet a vasút a kiszolgáltatáskor a jegykiadás napjának megfelelő keletbélyegzéssel látja el.

A keletbélyegző a menetjegy érvényessége kezdetének évét, hónapját, napját jelöli meg és tartalmazza a jegyet kiadó állomás nevét is.

A jegykiadó géppel történő menetjegykiadás esetén a vasút a menetjegyen a jegykiadás napját, időpontját, az érvényesség első napját és az érvényesség időtartamát is feltünteti.

A menetrend szerint 0.00 órakor induló vonathoz kiadott menetjegyen a vasút a kezdődő napot feltüntető keletbélyegzést alkalmaz.

4

50. KF. Az elővételben váltott menetjegyen a vasút az utas által meghatározott indulási időpontnak megfelelő napot és érvénytartamot jelöli meg.

Ha ilyen menetjeggyel az utas az érvényesség első napjaként megjelölt időpontnál korábban kívánja az utazást megkezdeni, a menetjegyet az indulási állomáson az utazás megkezdése előtt érvényesítenie kell. Ebben az esetben a menetjegy érvényességének kezdetét az új érvényesítés határozza meg.

Ha az utas az elővételben váltott menetjegyével a menetjegy érvényességének kezdete előtt kezdi meg utazását, és a menetjegy érvényesítését a felszállási állomáson elmulasztotta - annak ellenére, hogy a vasút az érvényesítés lehetőségét biztosította – azt a vonaton a jegyvizsgáló pótdíj felszámításával végzi.

51. KF. a/ Az egy útra szóló menetjegy érvénytartama
- az 1 - 200 km távolságra kiadott menetjegy esetében az érvényesség első napját követő nap 24. órájáig,
  - a 201 - 400 km távolságra kiadott menetjegy esetében az érvényesség első napját követő második nap 24. órájáig,
  - a 400 km-en felüli távolságra kiadott menetjegy esetében az érvényesség első napját követő harmadik nap 24. órájáig tart.

b/ Az 1 - 100 km távolságú menetjeggyel az utazást az érvényesség első napján meg kell kezdeni.

A 100 km-en felüli távolságú menetjeggyel az utazás - a menetjegy érvénytartamán belül - bármikor megkezdhető.

c/ Bármilyen távolságra váltott menetjeggyel az utazást az érvénytartam utolsó napjának 24. órájáig be kell fejezni.

52. KF. a/ A menettértil jegy érvénytartama
- az 1 - 100 km távolságra kiadott menettértil jegy esetében az érvényesség első napját követő harmadik nap 24. órájáig,
  - a 100 km-en felüli távolságra kiadott menettértil jegy esetében az érvényesség első napjától számított egy hónapig (a következő hónapban az érvényesség első napját megelőző naptári nap 24. órájáig)
- tart.
- b/ A menettértil jeggyel az odautazást
- az 1 - 100 km távolságra az érvényesség első napján,
  - a 100 km-en felüli távolságra az érvénytartamon belül kell megkezdeni.

- c/ A menettérti jeggyel a visszautazás az érvénytartamon belül bármikor megkezdhető, és azt az érvénytartam utolsó napjának 24. órájáig be kell fejezni.
53. KF. a/ A vasút a menettérti útra szóló menetjegyet egy darab menettérti jegy vagy 2 db egy útra érvényes menetjegy formájában szolgáltatja ki.
A 2 db egy útra érvényes menetjegy egyikének előoldalát „Vissza”, illetőleg „Vissza, érvényes egy hónapig” felülbélyegzéssel látják el.
- b/ A vasút a két összetartozó menetjegy együttes felmutatását megköveteli. Erre a menetjegy kiszolgáltatásakor felhívja az utas figyelmét.
54. KF. a/ A havijegy a tárgyhónap 1-jén 0.00 órától a következő hónap 5-én 24.00 óráig érvényes utazásra.
- b/ Az első félhónapra váltott félhavijegy a tárgyhónap 4-én 0.00 órától 20-án 24.00 óráig, a második félhónapra váltott félhavijegy 19-én 0.00 órától a következő hónap 5-én 24.00 óráig érvényes utazásra.
- c/ A Tanulók havijegye a tárgyhónap 1-jén 0.00 órától a következő hónap 5-én 24.00 óráig érvényes.
- 54./A. KF. A kocsiosztály-különbözeti jegy érvénytartama:
- a/ megegyezik annak az egy útra vagy menettérti útra szóló menetjegynek az érvénytartamával, amelyhez kiadták, 2
- b/ a többszöri utazásra érvényes jegyhez (havijegy, félhavijegy, Tanulók havijegye, bérletjegy stb.) történő kiszolgáltatás esetén a keletbélyegzéssel megjelölt nap 24. órájáig tart, ha a jegy kiadása jegykiadógéppel történt, a kocsiosztály-különbözeti jegy érvénytartama a jegykiadás napjának, illetve elővételi esetén az utazási napként megjelölt nap 24. órájáig tart, 4
- c/ a 2. kocsiosztályban díjtalan vagy díjfizetés nélküli utazáshoz történő kiszolgáltatás esetében megegyezik a teljesárú egy útra vagy menettérti útra szóló menetjegy érvénytartamával. 2
55. KF. Az üzletpolitikai kedvezmények alapján kiszolgáltatott menetjegyek érvénytartamát az Üzletszabályzat III. Rész vagy annak I. Fejezet 1. pontjában foglaltak szerint közzétett hirdetés eltérő módon szabályozhatja és korlátozhatja. 5

56. KF. A MÁV - GySEV közvetlen forgalomban a menetjegyek érvénytartamát az egyes vasutakra kiszolgáltatott menetjegyek díjszámítási távolságának (km övezetének) összeadásával számított együttes távolság figyelembevételével kell megállapítani.

4

57. KF. a/ A nemzetközi menetjegyek érvénytartamát a nemzetközi díj-szabások határozzák meg.

b/ A nemzetközi menetjegyhez csatlakozóként kiadott belföldi menetjegy érvénytartama megegyezik a nemzetközi menetjegy érvénytartamával. A jegykiadó a menetjegyre rájegyzzi a csatlakozó menetjegy számát.

(3) Az egyszeri vagy többszöri utazásra kiadott menetjegy (havijegy, félhavijegy, füzetjegy, menetjegyváltásra vagy utazásra jogosító igazolvány, okmány) csak arra a viszonylatra, vonatnemre, kocsiosztályra és időtartamra érvényes, amelyre kiadták, illetve érvényesítették. Az utazási igazolványra a (2) bekezdés a)-e) és i)-k) pontjaiban foglalt előírásokat nem kell alkalmazni.

58. KF. A célállomás megjelölése nélkül kiadott (övezetes menetjegy) menetjegy a megjelölt kiindulási állomástól a menetjegyen feltüntetett díjszámítási (övezeti) távolságon belül fekvő célállomásig érvényes.

4

59. KF. A kiindulási és célállomás nevét is tartalmazó (viszonylati) menetjegyet csak a rajta feltüntetett viszonylatban lehet felhasználni.

5

60. KF. Az érvényesség megjelölése nélkül váltott menetjegy az érvényesítéskor megjelölt állomástól kezdődő utazáshoz - a menetjegyen feltüntetett kilométer-távolságon belül - bármelyik viszonylatban felhasználható.

61. KF. Az a kedvezményesárú menetjegy, amely csak meghatározott viszonylatra érvényes (viszonylati kedvezmény), kizárólag ebben a viszonylatban használható fel utazásra.

62. KF. Érvényes menetjeggyel az utazás az érvényességi útvonalon belül bármelyik állomáson megkezdhető.

63. KF. A továbbutazásra szolgáló menetjegy az utas birtokában levő menetjegy érvényességi útvonalán fekvő bármelyik állomáson megváltható, illetőleg az utas birtokában levő menetjegy továbbutazásra kiegészíthető. A díjszámítás részletes szabályait az Üzletszabályzat II. - III. Rész tartalmazza.

64. KF. a/ Az 1. kocsiosztályú kocsiban (beleértve annak folyosóját és peronját is) csak 1. kocsiosztályú menetjeggyel rendelkező utas tartózkodhat.

b/ Az 1. kocsiosztályra kiadott menetjegy a 2. kocsiosztályban történő utazásra felhasználható. A menetdíj-különbözet visszatérítéséhez az igazolást a jegyvizsgálótól kell kérni.

65. KF. A 2. kocsiosztályra kiadott menetjegy 1. kocsiosztályban történő utazásra csak a 2.-1. kocsiosztály-különbözeti díj megfizetésével használható fel.

66. KF. Ha az utas kalauz- vagy poggyászkocsiban utazik (ha a vasút az ilyen utazást lehetővé teszi), a 2. kocsiosztályra érvényes menetdíjat kell megfizetnie.

(4) A meghatározott vonatra érvényesített menetjegy csak a rajta feltüntetett vonaton érvényes.

67. KF. A meghatározott vonatra érvényes menetjegyet a vasút legkésőbb a vonat indulási időpontja előtt 2 órával váltja vissza vagy cseréli ki.

67./A. KF. Ha a nemzetközi forgalomban utazó utas a közvetlen nemzetközi vonaton vagy kocsiban utazik, nemzetközi forgalomban érvényes menetjegyet kell váltania, a belföldi forgalomra kiadott menetjegyek az ilyen utazáshoz nem használhatóak fel.

1

(5) Ha a menetjegy nem meghatározott vonatra szól, az utas az utazást a menetjegy érvényességének tartama alatt bármikor megkezdheti, a már megkezdett utazást megszakíthatja, és később folytathatja. Az utas az utazás útirányát is megválaszthatja, ha a célállomás több vonat igénybevételével is elérhető, és ezt a kívánságát a jegyváltáskor közölte.

68. KF. Menetjegyváltáskor az utasnak egyértelműen meg kell határoznia azt az útvonalat, amelyen át célállomását el kívánja érni.

(6) Az útmegszakítást a vasúttársasággal igazoltatni kell, az azonban a menetjegy érvényességi idejét nem hosszabbítja meg. Ha a menetjegyre az útmegszakítás tényét nem vezetik rá, a további utazásra érvényét veszti.

69. KF. Egyes kedvezmények igénybevétele esetében az Üzletszabályzat II. és III. Rész vagy annak I. Fejezet 1. pontjában foglaltak szerint közzétett hirdetmény korlátozhatja vagy megtilthatja az útmegszakítást.

5

70. KF. a/ Útmegszakítás esetén a menetjegyet az útmegszakítás igazoltatása céljából az állomás ügyeletes alkalmazottjának a vonat megérkezésétől számított egy órán belül be kell mutatni.

4

b/ Ha az utas utazását jegykiadásra be nem rendezett állomáson (megállóhelyen vagy olyan állomáson, amelyen a vonat érkezésekor a szolgálat szünetel) szakítja meg, az útmegszakítást - leszállás előtt az utas kérésére - a jegyvizsgáló igazolja.

c/ Ha útmegszakításkor az utas a menetjegy igazoltatását elmulasztotta, a menetjegy a továbbutazásra érvényét veszti. Az odaútban használt menettérti jegy visszaúti része azonban felhasználható.

71. KF. A megszakított utazás a jegy érvényességi ideje alatt az útvonalnak a célállomáshoz közelebb fekvő állomásáról is folytatható.

72. KF. Nem tekinthető útmegszakításnak:

a/ ha az utas a menetjegyének megfelelő első csatlakozó vonattal utazik tovább, még akkor sem, ha a várakozás éjszakázással jár,

b/ ha az utas más vonatra azért száll át, mert az általa igénybevett vonat nem áll meg a célállomásán vagy azon az állomáson, ahol utazását megszakítani kívánja,

c/ ha az utas azért száll át, mert a célállomás más vonattal korábban érhető el, illetőleg a vonat, amelyen utazott, nem közlekedik a célállomásig,

d/ ha az utas háló- vagy étkezőkocsi igénybevétele céljából száll át más vonatra,

e/ ha az egy útra szóló menetjeggyel rendelkező utas a budapesti állomások egyikén szakítja meg utazását,

f/ ha az utas menettérti jegy birtokában a budapesti állomások egyikén szakítja meg utazását, és azt az azonos távolságra váltott egy útra érvényes menetjegy érvénytartamán belül folytatja.

Az odautazás vagy a visszautazás megkezdése napjának, illetőleg útmegszakítás esetén a továbbutazás megkezdése napjának az első jegykezelés alkalmával megjelölt nap tekintendő.

73. KF. A nemzetközi menetjeggyel és a nemzetközi menetjegyhez csatlakozóként kiadott belföldi menetjeggyel az utazás a menetjegy érvénytartamán belül korlátlan számban, az útmegszakítás igazoltatása nélkül megszakítható.

(7) Ha a vasúttársaság a felszállási megállóhelyen/állomáson meghatározott időszakban vagy egyáltalán nem szolgáltat ki menetjegyet, erről az utazóközönséget tájékoztatja. Ilyen esetben a vonaton a menetjegyet pótdíj nélkül kell kiszolgáltatni.

74. KF. a/ Az első jegyvizsgálatkor a vonaton pótdíj megfizetése nélkül válthat menetjegyet az utas, ha
- a felszállási állomáson nincs menetjegykiadás, vagy a menetjegykiadás szünetel,
  - a GySEV-MÁV és a MÁV-Gysev csatlakozó forgalmában a csatlakozó állomásig érvényes menetjeggyel rendelkezik, és az általa igénybe vett vonat tényleges érkezése és a továbbutazásra igénybevett vonat menetrend szerinti indulása között 30 percnél rövidebb idő áll rendelkezésre,
  - a felszállási állomáson hirdetéssel, hangosbemondóval vagy a vasút ügyeletes alkalmazottjától előszóval ilyen tájékoztatást kapott.
- b/ Ha az utas a menetdíjat az első jegyvizsgálatkor nem fizeti meg, a pótdíjmentes fizetésre való jogát elveszíti.
- c/ Átszállás után a MÁV-Gysev, Gysev-MÁV csatlakozó forgalom kivételével a pótdíjmentes elszámolásra nincs lehetőség.
- d/ Pótjegy a vonaton nem váltható meg pótdíj megfizetése nélkül.

4

75. KF. a/ Pótdíj megfizetése nélkül válthatja meg a magyar vonalszakaszra a menetjegyét az a külföldről belépő utas, aki a magyar határpontig vagy határállomásig érvényes menetjeggyel rendelkezik.
- b/ Ha a külföldről belépő utas a magyar vonalszakaszra 2. kocsiosztályú menetjeggyel rendelkezik, és 1. kocsiosztályon kíván továbbutazni, részére a 2.-1. kocsiosztály-különbözeti jegyet a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében meghatározott pótdíj felszámításával szolgáltatja ki a vasút.

(8) A menetjegyet az utasnak az utazás egész tartama alatt meg kell őriznie, a vasúttársaság jegyvizsgáló és menetjegy-ellenőrző alkalmazottai részére - a kedvezményes jegyváltásra jogosító igazolvánnyal együtt - fel kell mutatnia, kérésre át kell adnia.

- 75./A. KF. Az utasnak a vasút területének elhagyásáig meg kell őriznie a menetjegyét, és a vonaton vagy a vasútállomás területén menetjegyellenőrzést végzők részére fel kell mutatnia, kérésre át kell adnia.

1

76. KF. a/ Ha az utas menetjegyét ellenőrzéskor nem tudja felmutatni, a vasút jegy nélküli utasnak tekinti, és a VSZSZ 7.§ 42. KF-ben előírtak szerint jár el.
- b/ Ha az utas kedvezményesárú menetjegyéhez menetjegy ellenőrzéskor a kedvezményre jogosító igazolványt nem tudja felmutatni, menetjegye elégtelen. A vasút a VSZSZ 7.§ 40. KF-ben előírtak szerint jár el.

c/ Ha az utas a két részletben kiszolgáltatót menettérti jegy másik részét nem tudja felmutatni, a birtokában levő menetjegy érvénytartamát a vasút az érvényesség első napjaként megjelölt naptól az egy útra szóló jegy érvénytartamaként számítja.

5

(9) A névre szóló menetjeggyel csak az arra jogosult utazhat. A nem névre szóló menetjegy mindaddig másra átruházható, ameddig azzal az utazást nem kezdték meg vagy útipoggyászt nem adtak fel.

77. KF. a/ A vasút a névre szóló menetjeggyel utazótól megköveteli személyazonosságának igazolását.

b/ A gazdálkodó szervezet egy alkalmazottja részére kiadott menetokmány felmutatójától a vasút megköveteli a jegy tulajdonosához való tartozás igazolását.

78. KF. A nemzetközi menetjegy váltásakor - az utólagos viták elkerülése érdekében - a vasút az igényelt menetjegy adatairól menetjegyigénylés nyomtatvány kitöltését kérheti.

5

79. KF. Csoportos utazás, különvonat, különkocsi elszámolásakor a vasút a megrendelő adatait is tartalmazó megrendelés kitöltését kéri.

80. KF. a/ A jegyvizsgáló jogosult
- az utas menetjegyét kezelni,
- a kedvezmény igénybevételeire jogosító utazási okmányt ellenőrizni,
- az utas személyazonosságáról meggyőződni.

b/ Ha az utas nem rendelkezik megfelelő menetjeggyel, a jegyvizsgáló a menetdíjat és a pótdíjat készpénzben szedi be.

81. KF. A jegyvizsgáló egyenruhában teljesít szolgálatot és kalauztáskát vagy jegykiadógépet hord magával.

A jegyvizsgáló nem köteles az utas részére igazolnia magát, de az utas kérésére köteles az utólagos azonosításához szükséges információkat (telepállomását és számát) megadni.

82. KF. a/ A jegyvizsgálók munkavégzését és az utasok menetokmányait a szolgáltatás-felügyelő és a minőségbiztosítási ellenőr ellenőrzi.

3

b/ A szolgáltatás-felügyelő és a minőségbiztosítási ellenőr egyenruhában vagy civil ruhában végzi munkáját.

c/ A szolgáltatás-felügyelő és a minőségbiztosítási ellenőr szolgálati jelvénye a vasúti emblémával ellátott vörös karszalag és kitűző.

- d/ A szolgáltatás-felügyelő és a minőségbiztosítási ellenőr ellenőrzése során a jegyvizsgáló feladatait is elláthatja.
- e/ A civil ruhában szolgálatot teljesítő szolgáltatás-felügyelő és a minőségbiztosítási ellenőr az utas kívánságára szolgálati megbízólevéllel igazolja magát.
- f/ Az egyenruhában dolgozó, szolgálati jelvényt viselő szolgáltatás-felügyelő és a minőségbiztosítási ellenőr nem köteles magát igazolni.

83. KF. A vasút menetjegykezelést, menetjegy ellenőrzést ugyanazon a vonaton több alkalommal is végezhet.

84. KF. Az utasnak jegyvizsgálat alkalmával a vasúti személyzet részére át kell adnia menetjegyét, fel kell mutatnia vagy át kell adnia a kedvezményes menetjegy váltására jogosító igazolványát, és szükség esetén személyazonosságát is igazolnia kell.

Utastájékoztatás

8. §

(1) A vasúttársaság kialakítja és üzemelteti az utasok megfelelő tájékoztatását szolgáló berendezéseket.

85. KF. A vasút a vasútállomások, megállóhelyek nevét köteles a vonatból is jól látható módon feltüntetni.

A vonat érkezésekor az állomási hangosbemondó tájékoztatja az utasokat

- az állomás nevééről,
- az átszállási lehetőségekről,
- a csatlakozó vonatok célállomásáról, indulási vágányáról és indulási idejéről.

A vasút - a lehetőségek figyelembevételével - az utasokat a vonat közlekedésére vonatkozó tudnivalókról menetközben is tájékoztatja.

86. KF. A vasút a vonatok indulási idejéről, induló vágányáról, célállomásáról és a vonatban biztosított szolgáltatásokról a vasútállomásokon a hangosbemondón és az állomási hirdetőtáblákban ad tájékoztatást.

87. KF. a/ A vasút a helybiztosítással közlekedő vonatok szerelvényösszeállítását külön hirdetőtáblán ismerteti.

b/ A nagyforgalmú állomásokon az utasok jobb tájékoztatása érdekében a vasút szektorbeosztással jelzi a megfelelő sorszámú kocsik várható megállási helyét.

88. KF. a/ Az utasnak magának kell gondoskodnia arról, hogy

- a felszállási állomáson a megfelelő vonatba, vonatrészbe, kocsiba szálljon fel,
- az átszállási állomáson a megfelelő vonatra szálljon át,
- a célállomáson - vagy ha a vonat ott nem állna meg, az előtte levő alkalmas állomáson - a helyes oldalon szálljon ki a vonatból.

b/ A jegyvizsgálók az utas kérésére felvilágosítást és segítséget nyújtanak.

89. KF. Azokon a településeken, ahol több vasútállomás is van, a vasútállomásokon térképvázlat mutatja be a másik vasútállomás megközelítési lehetőségeit.
A térképen fel kell tüntetni az igénybevehető közlekedési eszközök útvonalát, járatszámát és vasútállomási megállóhelyeit.

90. KF. A vasút lehetőségek szerint kifüggeszti a vasútállomáson a vonzáskörzetbe tartozó települések egyéb közlekedési eszközzel történő megközelítési lehetőségeit és az eljutást biztosító közlekedési eszközökre vonatkozó információkat.

(2) A vasúttársaság az utastájékoztatást kiadványokkal, jól látható hirdetményekkel, a kiszolgáló személyzet szóbeli tájékoztatásával, információs berendezésekkel, szükség szerint információs szolgálattal látja el.

91. KF. A vasút minden vasútállomáson kifüggeszti az érvényes menetdíjtablázatot.

92. KF. A vasút a legfontosabb utazási kedvezményekről a vasútállomásokon kifüggesztett utastájékoztató hirdetményekkel, illetve szórólapokkal ad tájékoztatást.
Az érvényét veszített hirdetményt a vasútnak el kell távolítania.

93. KF. A nagyforgalmú vasútállomásokon a vasút élősavas utastájékoztató szolgálatot is üzemeltet.

94. KF. A vasút a telefonos utastájékoztató szolgáltatás hívószámait a Menetrendben teszi közzé.

(3) A vasúttársaság köteles az utasokat jogaikról, kötelezettségeikről, az igénybe vehető szolgáltatásokról, különösen pedig az esetleges forgalmi zavarokról tájékoztatni. Ennek érdekében az állomásokon és megállóhelyeken, illetve - amennyiben lehetséges - a vonaton is jól látható helyen ki kell függesztenie az utazási feltételeket és a szükséges menetrendi kivonato(ka)t. A vasúttársaság a közlekedő vonatok érkezési, indulási és tartózkodási idejéről, továbbá a vonat kimaradásáról és késéséről a kiszolgáló személyzet, illetőleg az állomási tájékoztatási rendszer útján folyamatos tájékoztatást nyújt.

95. KF. A vasút az előre látható forgalomkorlátozásokat, átszállásos vágányzárat, vonatpótló autóbuzsos közlekedést, vonatelmarádást állomási hirdetményben és a sajtóban teszi közzé.

96. KF. A vonatok késéséről a vasút hangosbemondón és hirdetőtáblán tájékoztatja az utasokat.
Az utas által igénybevett vonat várható késéséről a jegyvizsgáló ad felvilágosítást.

A felek jogai és kötelezettségei
9.§

(1) A vasúttársaság köteles az utast a menetrendbe foglalt feltételek szerint biztonságosan a célállomásra szállítani.

97. KF. A vonatok 10 percet meghaladó késéséről, valamint a késés miatt a csatlakozás elmulasztásáról a vasút az utasokat hirdetmény, és ha lehetséges, hangosbemondó útján azonnal értesíti.

98. KF. Ha az utas a vonat 10 percet meghaladó késése vagy a csatlakozás várható elmulasztása miatt nem utazik el, a vasút a kiindulási állomáson a visszaadott menetjegy, pót- és helyjegy, helyjegy, pótjegy árát levonás nélkül visszatéríti.

4

99. KF. A csatlakozás elmulasztásáról a vonaton a jegyvizsgáló értesíti az utasokat.

100. KF. A vasúti kocsit, kocsiszakaszt vagy fülkét „dohányzó” vagy „nem dohányzó” képsimbólummal jelöli meg a vasút.

4

A dohányzás csak a kijelölt – dohányzó piktogrammal megjelölt – helyen engedélyezett.

101. KF. A vasút a nem dohányzók részére fenntartott kocsiszakaszban a terhes anyák és a kisgyermekkel utazók részére képsimbólummal megjelölt ülőhelyeket jelöl ki.

Az ilyen ülőhelyeket igénybe veheti

- a terhes nő,
- a 10 éven aluli gyermek egy kísérővel,
- az egyéb utas mindaddig, amíg az ülőhelyekre jogosult utas nem jelentkezik.

A képjellel megjelölt ülőhely igénybevételére jogosult utas jelentkezésekor részére az ülőhelyet felszólítás nélkül át kell adni.

(2) Az utas jogosult a vonaton utazni, a kiszolgáló létesítményeket, berendezéseket használni, a személyszállításhoz kapcsolódó szolgáltatásokat igénybe venni.

102. KF. A vasútállomási váróterembe a többi utas nyugalmanak biztosítása érdekében nem vihető be
- kerékpár,
  - élő állat (a vakvezető kutya kivételével),
  - a személykocsiba be nem vihető tárgy.

103. KF. a/ A vasútállomáson olyan magatartást kell tanúsítani, amely másokat nem zavar.

Ezért nem szabad a vasútállomáson

- lármázni, énekelni, zenélni,
- táskarádiót, magnetofont, lemezjátszót, televíziót és más hasonló készüléket fejhallgató nélkül működtetni,
- bármilyen tárggyal, játékszerrel zajt okozni,
- engedély nélkül árusítani,
- kéregetni,
- üveget gyűjteni,
- szemetelni,
- a berendezéseket megrongálni,
- a kijelölt hely kivételével dohányozni,
- olyan tevékenységet folytatni, amely sérti az utastársak érdekeit vagy megbotránkoztatásukra alkalmas.

b/

- c/ A viselkedési szabályokat felszólítás ellenére ismételten megszegő utas ellen a vasút szabálysértési feljelentést tesz.

5

104. KF. a/ A várótermeket a vonat menetrend szerinti indulási ideje előtt legalább egy órával kell kinyitni.

- b/ Az átszállási állomásokon az átszálló utasok részére lehetővé kell tenni, hogy a várakozási idő alatt a váróteremben tartózkodhassanak.

105. KF. a/ A váróterem 22.00 és 6.00 óra között zárva tartható, ha az utolsó vonat érkezése és az első vonat indulása között 4 óránál hosszabb az idő.

- b/ Ha a vasútállomáson a vasúti szolgálat szünetel, a váróterem a szünetelés időtartamára zárva tartható.

- c/ A vasútnak a váróteremben - az üzemi lehetőségeknek megfelelően - biztosítani kell a megfelelő világítást, és a fűtési idényben a megfelelő fűtést.

3

- d/ A vasútnál a fűtési idény október 15-től április 15-ig tart, szükség esetén meghosszabbítható.

- e/ Szolgálat szünetelés idején a vasút a várótermet nem fűti.

(3) Az utas, illetve csoportos utazás esetén az együtt utazó személyek külön szakasz, illetve külön kocsi biztosítását kérhetik.

106. KF. A külön kocsiszakasz, különkocsi és a különvonat igénybevételi feltételeit az Üzletszabályzat II. Rész tartalmazza.

(4) Az utas a menetrendbe foglalt és az üzletszabályzat előírásainak megfelelő, a megváltott menetjegyten feltüntetett szolgáltatások igénybevételére jogosult. Ha az utas a díjkülönbözet előzetes megfizetése nélkül drágább menetdíjű kocsiosztályt, különleges szolgáltatást, illetve az útírányt megváltoztatva magasabb díjű szolgáltatást vesz igénybe - ha a jogszabály másként nem rendelkezik - a díjkülönbözet megtérítése mellett pótdíj fizetésére is köteles.

107. KF. Az alkalmazandó pótdíjakat a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezete tartalmazza.

108. KF. Nem számít fel a vasút a menetdíj-különbözet elszámolása esetében pótdíjat, ha a magasabb díjű szolgáltatás igénybevételére a vasúti szolgáltatás hiányossága miatt került sor.

(5) Ha a vasúttársaság az utazást egyes vonatokon helyjegy váltásához vagy az ülőhely más módon való biztosításához köti, utazásra csak az jogosult, akinek az adott vonatra váltott érvényes helyjegy és más - az üzletszabályzatban meghatározott, a szolgáltatás igénybevételére feljogosító - jegy, igazolás, igazolvány, illetve okmány van a birtokában.

109. KF. Minden utas annyi ülőhelyet foglalhat le, ahány érvényes menetjegyet tud felmutatni.

Ha az utas figyelmeztetés ellenére több ülőhelyet foglal le, mint ahány menetjeggyel rendelkezik, a vasút a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében meghatározott pótdíjat számolja fel terhére, és az elfoglalt ülőhelyek felszabadítására kötelezi.

110. KF. A vasút a Menetrendben hirdeti meg a pót- és helyjegyköteles, a helyjegyköteles, a pótjegyköteles vagy a különleges díjszabási feltételekkel közlekedő vonatokat és azokat a vonatokat, amelyekre helyfoglalás kérhető (fakultatív helybiztosítás).

111. KF. a/ Pót- és helyjegy, helyjegy, pótjegy csak érvényes menetjegy alapján, a menetjegyen megfelelő kocsiosztályra szolgáltatható ki. Egy jegyen kiszolgáltatható a pót- és helyjegy, helyjegy, pótjegy, ha azonos

- a kiindulási állomás,
- a célállomás,
- a vonatszám,
- a kocsiosztály,

4

5

- a dátum,
- a kocsiszám,
- a szolgáltatási díj.

b/ A vasút pót- és helyjegy, helyjegy, pótjegy igényt – menetrendváltozás előtti időszakot kivéve – két hónappal a tervezett utazás előtt fogad el.

c/ A nem kötelező helybiztosítással közlekedő vonatoknál és a belföldi forgalomban is igénybe vehető nemzetközi vonatoknál a vasút a helybiztosítási igény teljesítését az indulás előtt a külön hirdetményben közzétett határideig vállalja.

A rendelkezésre álló helyek értékesítése után a vasút pót- és helyjegy, helyjegy, pótjegy igényt már nem teljesít.

d/ A pót- és helyjegy, a helyjegy, a pótjegy, a hálókocsijegy, a fekvőhelyjegy kiszolgáltatását a vasút a menetjegyen feltünteti.

112. KF. Ha az utas a pót- és helyjegyköteles, a helyjegyköteles, a pótjegyköteles vagy a különleges díjszabási feltételekkel közlekedő vonatra a megfelelő feltétel teljesítése nélkül száll fel, a vonaton a jegyvizsgáló az utas terhére a Vasúti menetdíjtáblázatok C) és D) fejezetében meghatározott utánfizetési összeget és pótdíjat számítja fel.

113. KF. a/ A nem kötelező helybiztosítással közlekedő vonatok lefoglalt ülőhelyeit a vasút lehetőség szerint helyfoglalási szelvényvel jelöli.

A helyfoglalási szelvény

- az utazás napját,
- a vonat, a kocsi és a lefoglalt ülőhely számát,
- a helybiztosítási viszonylatot tartalmazza.

b/ Aki a nem kötelező helybiztosítással közlekedő vonaton az ülőhelyet érvényes helyjegy nélkül foglalja el, azt a jogos használója (adott helyre érvényes helyjeggyel rendelkező utas) részére az első felszólításra köteles átadni.

Ha az előre lefoglalt ülőhelyet a helyjeggyel nem rendelkező utas az első felszólításra nem adja át, a vasút a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében előírt pótdíjat felszámítja, és az utast az ülőhely átadására kötelezi.”

c/ Ha az utas a biztosított ülőhelyet vonatának a felszállási állomástól történő indulása után 15 percen belül nem foglalja el, a lefoglalt helyéhez való jogát elveszíti és a helybiztosításért fizetett összeget sem követelheti vissza.

(6) Az utas csak az állomásokon és megállóhelyeken szállhat fel a vonatra, illetőleg le a vonatról.

114. KF. Az utas csak a vonat menetrendjében közölt megállási helyeken szállhat fel a vonatra és szállhat le a vonatról.

Ha a vonat forgalmi okból áll meg, a fel- és leszállás tilos.

A fel- és leszállási tilalom megszegőjétől a vasút a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében megállapított díjat szedi be.

(7) Az utas a személyszállítás (fel- és leszállás, várakozás, utazás) során tartózkodni köteles a közlekedés biztonságát, a közlekedési eszközök, az utaskiszolgáló létesítmények és berendezések épségét, az utastársak kényelmét és nyugalmát zavaró magatartástól.

115. KF. A jegyvizsgáló az utasok fel- és leszállásánál segítséget nyújt.

116. KF. a/ Az utasperonnal rendelkező vasútállomásokon nem szabad a másik vágány felé leszállni, vagy a másik vágány felől felszállni.

b/ Ha a vasútállomáson nincs kiépített utasperon, vagy a vágány mindkét oldalán van utasperon, akkor a vasútállomás épülete felőli oldalon kell fel- és leszállni.

117. KF. Nem tartózkodhat az utas a vasútállomás utasok részére meg nem nyitott területén.

A vasútnak egyértelműen ki kell jelölnie az utasok közlekedésére szolgáló utakat.

A vasút az utasok testi épségét veszélyeztető tolatásokra és vonatmozgásokra köteles az utasok figyelmét felhívni.

117./A.KF. A vasút az utasok és értékeik biztonsága érdekében egyes vasútállomásokra videokamerákat helyezhet el, és a forgalomról felvételeket készíthet.

1

(8) A vasútállomáson (megállóhelyen) való tartózkodásra, üzleti jellegű tevékenység végzésére, a vonaton való elhelyezkedésre és az utazás alatti magatartásra vonatkozó szabályokat a vasúttársaság kiegészítő feltételekbe foglalja, amelynek kivonatát - utazási feltételként - a vasúti kocsiban és az állomásokon jól látható helyen kifüggeszti.

118. KF. A vasút területén üzleti tevékenység csak a vasút engedélyével végezhető.

- (9) Ha az utas - annak ellenére, hogy felszállása előtt a menetjegy megváltási lehetőségét a vasúttársaság biztosította - érvényes menetjegy nélkül utazik, a menetdíjon felül pótdíjat is köteles fizetni.**

119. KF. A felszámítandó pótdíjat a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezete tartalmazza.

- (10) A vasúttársaság a különleges szolgáltatásokat és igénybevételük feltételeit kiegészítő feltételekbe foglalja.**

120. KF. A különleges szolgáltatásokat és azok igénybevételi feltételeit az Üzletszabályzat II. és III. Rész tartalmazza.

A vasút által biztosított fontosabb szolgáltatások

- együttes elhelyezés,
- poggyásmegőrzés, ruhatár,
- telefonos pót- és helyjegy, helyjegy, pótjegy megrendelés,
- jegykiadó automata.

4

5

Kézipoggyász
10. §

- (1) Az utas könnyen hordozható tárgyakat (kézipoggyász) díjtalanul magával vihet a személykocsiba. A kézipoggyász elhelyezésére az utas ülőhelyéhez tartozó poggyásztartó és az utas ülőhelye alatt lévő tér áll rendelkezésre.**

121. KF. Az utas maga gondoskodik kézipoggyászának vám- és hatósági kezeléséről.

122. KF. Az ülőhellyel nem rendelkező utas kézipoggyásza sem haladhatja meg az egy ülőhelyhez tartozó poggyásztartóban és ülőhely alatt elhelyezhető terjedelmet.

- (2) A kézipoggyász tömege utasonként a 30 kg-ot nem haladhatja meg.**

123. KF. A 14 éven aluli gyermek 15 kg kézipoggyászt vihet magával.

124. KF.

3

125. KF. Az együtt utazók kézipoggyászukat egybecsomagolva is bevihetik a személykocsiba, ha az így ülőhelyük alatt vagy felett elhelyezhető.

- (3) Kézipoggyásként a személykocsiba nem szabad bevinni:**

- a) olyan tárgyat, amely az utasok testi épségében, ruhájában, poggyászában vagy a vasúti kocsiban kárt okozhat,**
- b) robbanó, tűzveszélyes, öngyúló, mérgező, radioaktív, maró, undort keltő vagy fertőzés előidézésére alkalmas anyagot,**
- c) töltött lőfegyvert és a 124/1993. (IX. 22.) Korm. rendeletben megjelölt közbiztonságra különösen veszélyes eszközt.**

126. KF. a/ Aki hatósági engedéllyel lőfegyvert visel vagy tarthat magánál, az a fegyvertől elkülönítve, megfelelően csomagolva kézi lőszerkészletet vihet magával.

b/ A letartóztatottakat vagy elítélteket kísérő őrök, a vonaton szolgálatot teljesítő - erre jogosult - hatósági feladatot ellátó személyek töltött lőfegyvert vihetnek magukkal.

127. KF. Ha az utas a személykocsiba olyan tárgyat vitt be, amely csak poggyázkocsiban fuvarozható, köteles az útipoggyász-viteldíjat és a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében előírt pótdíjat megfizetni.

128. KF. a/ Ha az utas olyan tárgyat vitt magával a személykocsiba, amely a poggyászkocsiban sem fuvarozható, utazását nem folytathatja. A vasút az utast poggyászával együtt kizárja az utazásból.

b/ Az utazásból a kézipoggyász továbbítására vonatkozó előírások megsértése miatt kizárt utas poggyászának fuvarozásáért a vasút a megtett útra poggyászdarabonként felszámolja

- az útipoggyász-viteldíjat,
- a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében előírt pótdíjat.

2

5

c/ Az utazásból kizárt utas menetjegye a további utazásra érvényét veszti.

129. KF. Ha az utas kézipoggyászának tömege vagy terjedelme az előírtat meghaladja, a többlet tömegért

- háromszor 30 kg-ig (3 poggyászdarabig) az útipoggyász-viteldíjat és a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében a kézipoggyász továbbítására vonatkozó szabályok megszegése esetére előírt pótdíjat,
- 90 kg felett (3 poggyászdarab) a további poggyászdarabokért darabonként az útipoggyász-viteldíjat és a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében a kézipoggyász továbbítására vonatkozó előírások megszegéséért felszámítandó pótdíjat köteles megfizetni.

130. KF. Ha az utas az indulási állomáson olyan kocsiba szállt fel vagy útközben olyan kocsiba szállt át, amelyről a Menetrendben a vasút közölte, hogy a kézipoggyász elhelyezésére a szokásosnál kevesebb hely áll rendelkezésre, és emiatt kézipoggyásza az új kocsiban nem fér el az ülőhelye alatt és felett, a vasút az útipoggyász-viteldíjat pótdíj nélkül számítja fel. Az útipoggyász-viteldíjat ebben az esetben csak az ilyen kisebb férőhelyű kocsiban megteendő útra kell megfizetni.

- (4) **A vasúttársaság kiegészítő feltételekben határozza meg a kézipoggyász mérethatárait, a csomagolásának és a kocsiban való elhelyezésének az (1) bekezdésben leírtakon kívüli módját. A vasúttársaság a kiegészítő feltételekben az élő állatok és az utazással közvetlenül össze nem függő, továbbá különösen értékes tárgyak szállítását kizárhatja, vagy különleges feltételekhez kötheti.**

131. KF. A személykocsiba kézipoggyászként bevihető továbbá utasonként egy db, a 30x50x80 cm-es méretet meghaladó

- gyermekkocsi,
- esernyő,
- sétapálca,
- mankó,
- tokba helyezett hordozható hangszer,
- sírkoszorú,
- sífelszerelés,
- sporteszköz,
- műanyagbordó.

3

132. KF. Bevihető kézipoggyászként a 2. kocsiosztályú személykocsiba az együtt utazók ülőhelyéhez tartozó poggyásztartóban a többi utas zavarása nélkül elhelyezhető

- szétszedhető gumi- vagy vászoncsónak és alkatrészei,
- összecsucskható kerékpár (összecsucskva).

132./A.KF. Kézipoggyászként bevihető a nem pót- és helyjegyköteles, a nem helyjegyköteles, a nem pótjegyköteles vonat 2. osztályú személykocsijába utasonként egy darab 30x50x80 cm-es méretet meghaladó, megfelelően csomagolt

- 2 métert meg nem haladó fenyőfa, dízcserje, facsemete,
- 2 métert meg nem haladó hosszúságú kéziszerszám.

4

133. KF. a/ Az utas a kézipoggyász mérethatárát meg nem haladó terjedelmű csomagban élő állatot is bevihet a vasúti kocsiba, ha a csomagolás (kosár, ketrec, láda) biztosítja, hogy az állat abból az utazás során nem szabadulhat ki, és a csomagolás alkalmas arra, hogy az utasokat, az utasok ruházatát és kézipoggyászát, valamint a vasúti berendezéseket megóvja.

b/ A vasúti kocsiba bevihető élő állatok szállításának részletes feltételeit, a díjszámítás szabályait az Üzletszabályzat II. Rész tartalmazza.

134. KF. A vakvezető kutya kivételével nem vihető be élő állat

- az 1. osztályú kocsiba,
- az étkezőkocsiba,
- a pót- és helyjegyköteles, a helyjegyköteles vonatba és kocsiba.

4

135. KF. A vasút az Üzletszabályzat II. Részben meghatározott feltételek mellett

- díjfizetés és elszámolás nélkül vállalja az utas őrizetében a gyermekkocsi és a rokkantak kerekesszékeinek szállítását,
- a kerékpárviteldíj megfizetése ellenében vállalja az utas őrizetében a kerékpár szállítását.

136. KF. A személykocsiban szállított gyermekkocsiban nem tartózkodhat a gyermek.

(5) A kézipoggyász és élő állat őrzéséről az utas gondoskodik.

137. KF. Az utas felelős minden olyan kárért, amelyet a személykocsiba magával vitt tárgy vagy élő állat okozott, kivéve ha bizonyítja, hogy a kár a vasút vagy harmadik személy hibájából keletkezett, vagy olyan körülményre vezethető vissza, amelyet az utas nem kerülhetett el, és amelynek következményeit nem háríthatta el.

A személyszállításhoz kapcsolódó szolgáltatások
11. §

A vasúttársaság külön jogszabályokban meghatározott feltételek szerint és az engedélyében foglaltaknak megfelelően jogosult a személyszállításhoz kapcsolódó további szolgáltatásokat - így különösen éttermi és büfészolgáltatásokat, idegenforgalmi szolgáltatásokat, hírlap- és ajándékarusítást - felajánlani és teljesíteni.

138. KF. A vasútállomáson és a vonatban a vendéglátást és egyéb szolgáltatásokat a vasút gazdasági társaságokkal és vállalkozókkal kötött szerződés alapján biztosítja.
139. KF. A vasút területén bármilyen szolgáltatás, értékesítés, reklám- és propagandatevékenység csak a vasúttal kötött megállapodás alapján végezhető.

Eltérő minőségű szolgáltatás
12. §

- (1) Ha a vasúttársaság az utast - a menetjegy, helyjegy, pótjegy alapján - megillető szolgáltatást (kocsiosztály, fekvőkocsi, hálókocsi) nem tudja nyújtani, az utas kívánságára eltérő időpontban induló, illetőleg érkező, vagy a célállomáshoz más útvonalon közlekedő vonaton azonos, ha az nem biztosítható, magasabb minőségű szolgáltatást köteles felajánlani és teljesíteni. A vasúttársaság ebben az esetben a menetdíj-különbözetet nem követelheti.**

140. KF. A vasút a menetdíj-különbözet megfizetése nélkül a többlétszolgáltatást a VSZSZ 13. §-ában meghatározott esetekben biztosítja.

141. KF. Nem igényelhető a más útvonalon történő utaztatás, ha a vasút a vonat korlátozott szolgáltatással történő közlekedtetését a Menetrendben vagy külön hirdetménnyel közzétette.

142. KF. Belföldi forgalomban a vasút menetrend szerinti háló- és fekvőhelyes kocsit nem közlekedtet.

143. KF. Nemzetközi forgalomban a kerülő útirányon át történő utazásra vagy a magasabb szintű szolgáltatás igénybevételére csak a menetdíj-különbözet és a megfelelő pótdíjak megfizetésével van lehetőség.

144. KF. Ha a vasút a Menetrendben csak 2. kocsiosztályú kocsikkal közlekedőnek megjelölt vonattal 1. kocsiosztályú kocsit is közlekedtet, az ilyen kocsiban a 2. kocsiosztályú menetjeggyel rendelkező utasok a menetdíj-különbözet megfizetése nélkül helyet foglalhatnak.

3

- (2) Ha a vasúttársaság azonos vagy magasabb minőségű szolgáltatást nem tud felajánlani vagy teljesíteni, és az utas az alacsonyabb minőségű szolgáltatást elfogadja, a menetjegyen feltüntetett és a ténylegesen teljesített szolgáltatás menetdíj-különbözetét a vasúttársaság az utas részére visszatéríti.**

145. KF. A vasút kezelési költség felszámítása nélkül téríti vissza a 2.-1. kocsiosztály-különbözeti díjat, ha az utas 1. kocsiosztályra érvényes menetjeggyével helyhiány miatt 2. kocsiosztályon utazott, és ezt a vonaton a jegyvizsgálóval igazoltatta.

- (3) Ha az utas az eltérő minőségű szolgáltatást nem fogadja el és a szerződéstől eláll, a vasúttársaság a menetdíjat visszafizeti, továbbá a lemondás tényéről és okáról igazolást ad.**

146. KF. a/ A vasút kezelési költség levonása nélkül téríti vissza – kilométer-távolságtól függetlenül – menetdíjat vagy a menetdíj-különbözet, ha az utas az utazásról lemond és igazoltatja, hogy az igénybe venni kívánt vonat vagy kocsi

- 10 percet meghaladó késéssel indult volna,
- fűtés nélkül közlekedett,
- világítás nélkül közlekedett,
- zsúfoltsága miatt menetjegyének megfelelő ülőhelyhez nem jutott,
- a menetjegyen feltüntetett szolgáltatásnak megfelelő ülőhelyek nélkül közlekedett.

b/ Az igazolást a vonat jegyvizsgálója, illetve a felszállási állomás ügyeletes alkalmazottja köteles kiállítani.

- (4) Az eltérő minőségű szolgáltatás miatti menetdíj-különbözet elszámolásának részletes szabályait a díjszabás tartalmazza.**

4

5

Forgalmi akadály

13. §

- (1) **A vonat késése miatti csatlakozásmulasztás, valamely vonat kimaradása, vagy közlekedésének tartós akadályoztatása esetén a vasúttársaság köteles a továbbutazni kívánó utast kézi- és útipoggyászával együtt az eredeti vagy más útirányon, az eredeti vagy más tömegközlekedési eszközzel a célállomásra szállítani. Ha az indokolt, az utas - a különbözet megfizetése nélkül - magasabb menetdíjú szolgáltatást (vonatnemet, kocsiosztályt) is igénybe vehet.**

147. KF. Ha az utas forgalmi akadály vagy csatlakozás elmulasztása miatt későbbi vonattal vagy más útvonalon közlekedő vonattal kívánja utazását a célállomásra folytatni, a vasút a menetjegyet a hosszabb útvonal igénybevételére érvényesíti, illetőleg a menetjegy érvénytartamát meghosszabbítja. A menetjegy érvénytartamának meghosszabbítását a vasútállomás ügyeletes alkalmazottja, illetve a vonaton a jegyvizsgáló végzi.

148. KF. Kisegítésként csak rendkívüli esetben, az azon a vonaton utazók érdekeinek megsértése nélkül vehető igénybe a

- pót- és helyjegyeköteles,
- helyjegyeköteles,
- pótjegyeköteles,
- díjszabási korlátozással közlekedő,
- belföldi forgalomban igénybe nem vehető vonat.

4

149. KF. Budapesten át történő utazás esetében, továbbá ha a továbbutazás nem az érkezés vasútállomásáról történik, a vasút nem biztosít csatlakozást.

150. KF. a/ Ha valamely vonalrészen a vonatok közlekedését természeti események vagy más körülmények akadályozzák, a vasút az utasok és útipoggyászuk továbbításáról segélyútirányon át gondoskodik. Ha segélyútirány nem áll rendelkezésre, a vasút az utasok elszállítását más közlekedési eszközzel biztosítja.

b/ A vonatközlekedés szünetelését a vasút az útvonal érintett állomásain hirdetmény, valamint a sajtó, rádió útján is közzéteszi.

151. KF. Az érkezésnél előforduló vonatkésés esetében az utas menetdíj-visszatérítésre a VSZSZ 20. §-ban meghatározottak szerint jogosult.

- (2) **Ha az utas az utazást továbbfolytatni nem kívánja, azt az akadály helyén megszakíthatja, lemondhat a továbbutazásról vagy kívánságára - az (1) bekezdés szerinti feltételekkel - a vasúttársaság az indulási állomásra visszazállítja. Ha a forgalmi akadály miatt az utas az utazást befejezi, a vasúttársaság az utasnak visszafizeti a menetdíjnak arra a távolságra eső részét, amelyet az utas a forgalmi akadály miatt leutazni nem tudott.**

152. KF. Ha az utas a forgalmi akadály vagy a csatlakozás elmulasztása miatt lemond a továbbutazásról, részére a vasút a fizetett és a ténylegesen megtett útra eső menetdíj különbözetét kezelési költség felszámítása nélkül visszafizeti.

Az utas ebben az esetben útipoggyászának kiszolgáltatását az útmegszakítási állomáson kérheti. A vasút a kifizetett és az útmegszakítási állomásig számítandó poggyászviteldíj különbözetét fizeti vissza, kezelési költség levonása nélkül.

153. KF. Ha az utas a továbbutazásról lemond, a teljes fizetett összeg visszatérítését a következő esetben kérheti

- a vasút által kijelölt első alkalmas vonattal visszatér kiindulási állomására,
- a visszautazáshoz igénybeveendő vonat számát a vasút ráírja az utas menetjegyre, és szükség szerint gondoskodik a menetjegy érvénytartamának meghosszabbításáról,
- a kiindulási állomáson a vonat megérkezésétől számított 30 percen belül a vasút ügyeletes alkalmazottjával igazoltatja, hogy a megjelölt vonattal visszaérkezett.

A menetjegy és az igazolás alapján a megíúsult utazás menetdíjait (beleértve a pót- és helyjegy, helyjegy, pótjegy díját is) a vasút kezelési költség felszámítása nélkül, soron kívül visszatéríti.

4

154. KF. A kezelési költség felszámítása nélküli visszatérítés csak azt az utast illeti meg, akinek a megíúsult csatlakozású vonat útvonalára vagy az azon túl fekvő állomásra szóló közvetlen menetjegye van.

- (3) **A forgalmi akadály tartama alatt a vasúttársaság köteles az utas megfelelő elhelyezéséről és biztonságáról, valamint az útipoggyász megőrzéséről gondoskodni.**

155. KF. A vasút biztosítja a csatlakozást mulasztó utasok várótermi elhelyezését.

156. KF. Csatlakozás mulasztás esetén az utas útipoggyászát a vasút az első alkalmas, útipoggyász szállítására kijelölt vonattal továbbítja a rendeltetési állomásra.

- (4) A forgalmi akadályról az utazóközönséget az érintett állomásokon, megállóhelyeken a vasúttársaság tájékoztatni köteles. Az utas kérésére a tizenöt percet meghaladó késésről, valamint az akadály tényéről és időtartamáról a vasúttársaság igazolást ad.**

157. KF. A forgalmi akadályról a vasút hangosbemondón és az állomási hirdetőtáblán ad tájékoztatást.

158. KF. A 15 percet meghaladó vonatkésésről a vasútállomás ügyeletes alkalmazottja ad igazolást.

- (5) A vasúttársaság a forgalmi akadály során követendő eljárást, a menetjegy érvényessége módosításának vagy érvénytelenítésének, továbbá az igazolás kiadásának részletes szabályait a kiegészítő feltételekben határozza meg.**

159. KF. A vasút részéről a szükséges igazolásokat a vasútállomás ügyeletes alkalmazottja, a vonaton a jegyvizsgáló adja ki, illetve jegyzi az utas menetjegyére.

160. KF. Nem kérhető csatlakozás mulasztásra hivatkozással visszatérítés olyan menetjegy alapján, amelynek záradékolását elmulasztották.

161. KF. Ha az utas vonat helyett saját elhatározásából más közlekedési eszközt vett igénybe, a vasút nem téríti meg részére a más közlekedési eszközzel megtett utazás díját.

162. KF. A vasút a taxi viteldíj megtérítését nem vállalja.

Szerződéstől való elállás

14. §

- (1) **Az utas a szerződéstől a menetjegy (helyjegy, pótjegy) visszaváltásával a vonatnak az indulási állomásról való elindulásáig indokolás nélkül elállhat, és menetjegye visszaváltását kérheti.**

163. KF. a/ Ha az utas menetjegyét utazásra nem használta fel, annak érvénytartamán belül a kiindulási állomáson a fizetett menetdíj visszatérítését kérheti.

b/ Ha az utas menetjegye alapján útipoggyászt adott fel, menetdíj-visszatérítést csak akkor kérhet, ha útipoggyászát a feladási állomáson visszavette.

c/ A munkáltató igénylése alapján a dolgozók hazautazásához, kiküldetéséhez vagy munkábajárásra váltott „V” megjelöléssel vagy a munkáltatói bélyegzéssel ellátott menetjegyek árának visszatérítését csak a munkáltató kérheti a MÁV Személyszállítási Bevételellenőrzési Központtól, illetve a GySEV ZRt. Vállalkozó Vasúti Üzletág Személyfuvarozási Osztályától.

d/ A körzeti iskolák tanulói részére „V” felülbélyegzéssel kiadott, fel nem használt Tanulók havijegye árának visszatérítését kizárólag a tanintézet igényelheti a MÁV Személyszállítási Bevételellenőrzési Központtól vagy a GySEV ZRt. Vállalkozó Vasúti Üzletág Személyfuvarozási Osztályától.

e/

f/ Az utazási irodákban megvásárolt menetjegyek árának visszatérítése a kiszolgáltató utazási irodától, illetőleg a MÁV Személyszállítási Bevételellenőrzési Központtól igényelhető.

g/ Ha a menetjegyen több utas menetdíja került elszámolásra és a menetdíj visszatérítést az utasok számának csökkenése miatt igénylik, azt a vasút, vagy az utazás megkezdése, vagy – igazoltatás mellett – az utazás befejezése után végzi el.

164. KF. a/ A menetjegy fel nem használását igazoltatni kell.

b/ Az olyan menetjegyek fel nem használását, amelyekkel a Díj-szabás értelmében az utazást meghatározott időn belül kell megkezdni, az utazás megkezdésére előírt időn belül, az egyéb menetjegyek fel nem használását azok érvénytartamán belül kell a kiindulási állomáson (a menetjegy-kiadóhely állomásán vagy bármely más előzetes állomáson, amely nem fekszik a kiindulási állomástól a célállomás irányában) igazoltatni.

5

4

5

- c/ Ha az utas a menetjegyfüzet soron következő jegyszelvényét nem használja fel, ezt a tényt az előtte felhasznált jegyszelvény célállomásán vagy a fel nem használt jegyszelvény kiindulási állomásán igazoltatnia kell.
- d/ A jegykiadóhely közigazgatási területén kívül fekvő állomástól kezdődő utazásra kiadott menetjegy fel nem használása a jegykiadóhely állomásán is igazoltatható.
- e/ Ha csoportosan történő utazás esetében kevesebben utaznak, mint ahány főt a vasút a csoportos úrjegyben elszámolt, ezt a tényt a vonatokon a jegyvizsgálóval a kedvezmény mértékének és az utasok számának feltüntetésével igazoltatni kell.
- f/ Ha az utas két vagy több utas részére váltott menetjegyet, és azok a személyek, akik részére a menetjegyet váltotta, nem utaznak, a menetjegy fel nem használását a vonaton a jegyvizsgálóval kell igazoltatni. Az utas egyidejűleg köteles felmutatni az általa használt menetjegyet is.
A menetdíj-visszatérítési igény benyújtásakor ilyen esetben a vasút az utazásra használt egy útra vagy menettérti útra szóló menetjegyet is bevonja.

165. KF. Nem kell igazoltatni a menetjegy (menetjegyfüzet, menetjegyszelvény) fel nem használását, ha

- a visszatérítési igény benyújtásakor a menetjegy érvénytartama még nem kezdődött meg,
- a visszatérítési igényt a fel nem használt menetjegy érvénytartamán belül
  - a jegyen feltüntetett kiindulási állomáson,
  - viszonylati menetjegyek esetében más előzetes állomáson,
  - a jegyváltás helyének állomásán vagy annak közigazgatási területén fekvő menetjegyirodában
 nyújtják be, és a menetjeggyel utazás egyáltalában nem történt,
- a visszaútra fel nem használt menettérti jegy árának visszatérítését az utas a menettérti jegy érvénytartamán belül a visszaút indulási állomásán igényli.

166. KF. a/ A vasút az érvényes pót- és helyjegyért, helyjegyért, pótjegyért fizetett összeget levonás nélkül visszatéríti, ha az utas a pót- és helyjegyét, a helyjegyét, a pótjegyét

- kötelező helybiztosítás esetén 2 órával,
- nem kötelező helybiztosítás esetén 24 órával,
- helybiztosítás nélküli pótjegy esetén 2 órával

annak a vonatnak a menetrend szerinti indulási ideje előtt, amelyre a pót- és helyjegyét, helyjegyét, pótjegyét kérte, viszsaszolgáltatja.

b/ A menetrend szerinti indulási idő megállapításánál a pót- és helyjegyén, helyjegyén, pótjegyén megjelölt kiindulási állomásról történő indulási időt kell figyelembe venni.

167. KF. A vasút a nemzetközi díjszabásokban meghatározott feltételek szerint téríti vissza a nemzetközi helybiztosításért fizetendő díjat.

(2) Ha az utas a vonatnak az indulási állomásról való elindulását követően mond le az utazásról, jogosult a menetdíj-különbözet visszatérítésére.

168. KF. a/ Ha az utas menetjegyét csak részben használta fel, a kifizetett és a ténylegesen igénybevett szolgáltatásért fizetendő menetdíj különbözetének visszatérítését kérheti.

b/ A menetjegyek részben való felhasználását az utasnak (azon az állomáson, ahol a továbbutazásról lemond) az igénybevett vonat érkezésétől számított 1 órán belül kell igazoltatnia.

c/ Ha az utas olyan megállóhelyen, állomáson száll le, ahol vasúti alkalmazott az érkezés időpontjában nem teljesít szolgálatot, a jegy részben való felhasználását leszállás előtt a jegyvizsgálóval kell igazoltatnia.

d/ Ha az utas 1. kocsiosztályú menetjegyével 2. kocsiosztályú kocsiban utazott, a menetdíj-különbözet visszatérítéséhez az igazolást a vonatban a jegyvizsgálótól kell kérnie.

(3) A visszatérítéskor a vasúttársaság az üzletszabályzatban meghatározott mértékű kezelési költséget számíthat fel.

169. KF. A menetdíj, menetdíj-különbözet visszatérítése esetén

- az 50 km-nél nagyobb távolságra váltott menetjegyek,
- az 50 km és annál kisebb távolságra váltott menetjegyek érvénytartamának kezdete előtti

visszaváltásakor a levonandó kezelési költség a jegy árának 25%-a. A levonandó legcsekélyebb és a legmagasabb összeget a Vasúti menetdíjtáblázatok D) fejezete tartalmazza.

A vasút a kocsiosztály-különbözeti díj és a menetdíj-különbözet visszatérítésekor – a kezelési költség megállapítása szempontjából – az utas birtokában levő, a tervezett utazáshoz váltott menetjegy kilométer-távolságát veszi figyelembe.

4

169./A KF. Az 50 km és annál kisebb távolságra váltott menetjegyek érvénytartamon belüli visszaváltásakor a vasút az egy összegű, a Vasúti menetdíjtáblázatok D) fejezetében meghirdetett kezelési költséget számítja fel.

5

170. KF. Nem számít fel a vasút kezelési költséget, ha

- a visszatérítésre a vasút hibájából került sor,
- az utas a menetjegyének megfelelő kocsiosztályú személykocsiban nem kapott ülőhelyet, és emiatt alacsonyabb kocsiosztályon utazott

és ezt a jegyvizsgálóval igazoltatta.

(4) A visszaváltás és a visszatérítés részletes feltételeit a vasúttársaság kiegészítő feltételekben állapítja meg.

171. KF. a/ A vasút a menetdíjat, illetőleg menetdíj-különbözetet az állomás szolgálati lehetőségeitől függően azonnal visszatéríti, ha az utas a menetjegy fel nem használását vagy részben való felhasználását igazolni tudja.

4

b/ A visszatérítéshez az utasnak a fel nem használt vagy a részben felhasznált menetjegyét, az esetlegesen hozzá kiadott készpénzfizetési számlát át kell adnia, és a visszatérített összeg átvételét kifizetési bizonylaton kell elismernie. Ezen felül az utasnak meg kell adnia nevét, személyi igazolvány számát és pontos lakcímét is.

c/ A vasút a vissza nem térített összegről a visszatérítésre jogosult részére nyugtát ad. Amennyiben korábban készpénzfizetési számla került kiállításra a vasút teljes visszatérítés esetén sztornó, részvisszatérítés esetén helyesbítő számlát ad.

5

172. KF. Elveszett, megsemmisült menetjegyért nem kérhető visszatérítés.

173. KF. A vasút nem téríti vissza a pót- és helyjegy, a helyjegy, a pótjegy hiánya miatt fizetett pótdíjat.

5

174. KF. Egyes kedvezmények esetében a menetjegyek árának visszatérítését az Üzletszabályzat II. és III. Rész vagy annak I. Fejezet 1. pontjában foglaltak szerint közzétett hirdetmény korlátozhatja vagy kizárhatja.

175. KF. A nemzetközi forgalomra kiadott menetjegy árát csak a jegykiadó vasút térítheti vissza.

A nemzetközi menetjegyre vonatkozó visszatérítési igény elintézési határideje 6 hónap.

176. KF. a/ Visszatérítés esetén a vasút nem vizsgálja, hogy a visszatérítést kérő jogosult-e a menetjegy értékének átvételére.

b/ A munkába járásra váltott menetjegyek (havi-, félhavijegyek) árát a vasút a munkáltató részére téríti vissza.

c/ A névre szóló menetjegyek árát, valamint a gazdálkodó szervezet egy alkalmazottja részére kiadott menetjegyek árát a vasút csak a tulajdonos részére téríti vissza.

177. KF. a/ Ha a vasút menetdíjat, viteldíjat vagy egyéb díjat helytelenül vagy egyáltalán nem szedett be, a megállapított többletet vissza kell fizetnie, a hiányt be kell szednie.

b/ A vasút az utast a hiány befizetésére a hiány felfedezését követő 30 napon belül felszólítja.

c/ A vasút a beszedett többletet annak téríti vissza, aki azt befizette.

d/ A többlet visszafizetése vagy a hiány megfizetése csak a 100 Ft-ot meghaladó összeg után követelhető.

III. FEJEZET ÚTIPOGGYÁSZ-FUVAROZÁS

Az útipoggyász fuvarozása 15. §

- (1) A vasúti személyszállításhoz kapcsolódó útipoggyász fuvarozásra a Ptk.-nak a szerződésekre vonatkozó általános, továbbá a fuvarozási szerződésekre vonatkozó rendelkezéseit az e rendeletben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Ptk. 488. § (1) Fuvarozási szerződés alapján a fuvarozó díjazás ellenében köteles a küldeményt rendeltetési helyére továbbítani, és a címzettnek kiszolgáltatni.

(2) A szerződés a fuvarozás elvállalásával jön létre. Jogszabály kimondhatja, hogy a küldemény átvétele jelenti a fuvarozás elvállalását.

Ptk. 493. § (1) A fuvarozónak a küldemény továbbításában a gazdaságosság és a küldemény biztonságának figyelembevételével kell eljárnia.

178. KF. Az utas olyan útiholmiját adhatja fel útipoggyászként fuvarozásra, amely bőröndbe, kezitáskába, útikosárba, kisebb ládába, zsákba, dobozba vagy egyéb alkalmas módon van csomagolva.

Ha az utas menetjegye alapján útipoggyászt ad fel, a vasút a menetjegyre „P” megjelölést tesz.

179. KF. a/ Az útipoggyászt úgy kell csomagolni, hogy a csomagolás idegenkezű megbontása észrevehető legyen.

Csomagolatlanul is felvehető fuvarozásra utasonként 1 darab

- összecsuksukható fekvőhely,
- betegek részére szolgáló hordszék,
- rokkantkocsi,
- kerekesszék,
- gördülő szék, tolókocsi (segédmotorral is),
- gyermekkocsi, gyermekágy (üresen),
- hordozható hangszer (tokban vagy anélkül),
- kéziszerszám,
- mérőeszköz,
- kerékpár,
- motorkerékpár,
- sporteszköz,
- koszorú,

- fenyőfa, facsemete,
- sátor,
- csónak,
- kenu, kajak,
- szélvitorlás.

b/ A csomagolatlanul feladható tárgyat a vasút csak akkor veszi így fel fuvarozásra, ha a csomagolás hiánya miatt

- nem áll fenn az útipoggyász teljes vagy részleges elveszésének, megsérülésének veszélye,
- nem keletkezhet kár más küldeményekben, személyekben vagy a vasúti berendezésekben.

c/ A vasút a csomagolatlanul feladható poggyászdarabok tömegét egybe számolhatja.

d/ A vasút a 30 kg-ot meghaladó tömegű útipoggyász viteldíját a ténylegesen mérlegelt, a következő 30 kg-ra felkerekített tömeg alapján állapítja meg.

e/ 60 kg tömeget meghaladó útipoggyászdarabot a vasút csak átrakás nélküli forgalomban vesz fel fuvarozásra. Az ilyen útipoggyász be- és kirakásáról az utasnak kell gondoskodnia.

180. KF. Kerékpár (bicikli, tricikli), továbbá oldalkocsi nélküli motorkerékpár, moped, robogó, segédmotoros kerékpár csak szétszedetlenül és csomagolatlanul vehető fel fuvarozásra útipoggyászként.

Ha a járművön tartósan felszerelt lámpa, dinamó vagy egyéb tartozék van, az utas ezt a körülményt a feladás alkalmával köteles bejelenteni.

A vasút a poggyászvevényen feltünteti a kerékpár típusát, vázszámát (gyártási számát), a felszerelt tartozékokat, és a poggyászvevényt aláírhatja a feladóval.

1

181. KF. A motoros járművek tartályai üzemanyagot tartalmazhatnak, ha a tartályokból az üzemanyag nem szivárog és nem csepeg ki.

182. KF. A motorkerékpár leszerelt oldalkocsija a motorkerékpárral együtt útipoggyászként feladható.

183. KF. A személykocsiba bevihető élő állat - megfelelően csomagolva - útipoggyászként feladható.

- (2) Az útipoggyászt a vasúttársaság azzal a vonattal továbbítja, amellyel az utas közlekedik. Ha ez nem lehetséges - ideértve azt is, ha a csatlakozó vonattal útipoggyász nem fuvarozható, vagy az átrakásra nem áll elegendő idő rendelkezésre - a vasúttársaság az útipoggyászt a következő alkalmas vonattal továbbítja. Ennek tényét a poggyászvevényen fel kell tüntetni, és az utassal a poggyász feladásakor közölni kell.**

184. KF. Ha az útipoggyász továbbítására elegendő idő áll rendelkezésre - beleértve az azonos állomáson történő átrakáshoz, illetve a másik vasútállomásra történő átfuvarozáshoz szükséges időt - az utas kérheti, hogy útipoggyászát a vasút a kérésének megfelelő, poggyászfuvározásra kijelölt vonattal indítsa el, és az általa használt, útipoggyász fuvarozásra kijelölt vonattal érkeztesse meg a rendeltetési állomásra.

185. KF. A vasút az útipoggyászt továbbító első (indító) és utolsó (érkező) vonat számát, illetve a rendeltetési állomásra érkezés várható idejét a poggyászvevényre rájegyzi.

186. KF. Az útipoggyászt legkésőbb a továbbító vonat indulása előtt 15 perccel veszi fel a vasút fuvarozásra.

187. KF. Az útipoggyászt a vasút a csatlakozó vonatra akkor rakja át, ha erre legalább 30 perc áll rendelkezésre.

188. KF. a/ A vasút csak Budapest-Keleti, Budapest-Nyugati és Budapest-Déli egymás közötti forgalmában, valamint Szeged - Újszeged között vállalja az útipoggyász átfuvarozását.

5

b/ Az átfuvarozást a vasút 12 órán belül biztosítja.

c/ Élő állatok pályaudvarok közötti átfuvarozását a vasút nem vállalja.

- (3) Az útipoggyász hatósági kezelését a vasúttársaság végzi. Az utas kérésére, vagy ha az más okból szükséges, az utas a hatósági eljárásban közreműködhet, az útipoggyászt azonban birtokba nem veheti.**

189. KF. A nemzetközi forgalomban feladott útipoggyászt feladása előtt az utasnak vámkezeltetnie kell.

- (4) Ha a vonat útipoggyászt fuvaroz, azt a menetrendben fel kell tüntetni. Az ilyen módon megjelölt vonatokra az utas útipoggyászt adhat fel.**

190. KF. A vasút a Menetrendben a vonat fejrovatában jellel jelöli meg azokat a vonatokat, amelyek útipoggyászt továbbítanak.

16. §

(1) A vasúttársaság az útipoggyászt más - útipoggyásznak minősülő - tárggyakkal együtt, azoktól el nem különítetten a rendeltetési állomásra továbbítja, és ott a poggyászvevény ellenében kiszolgáltatja.

191. KF. Az útipoggyászt a vasútállomáson erre kijelölt helyen, az útipoggyász rendeltetési állomásáig érvényes menetjegy bemutatása mellett, legkésőbb a továbbító vonat indulása előtt 15 perccel kell feladni és elszámoltatni.

192. KF. Ha az útipoggyász továbbítására kijelölt vonat indulásakor a feladási állomáson nincs szolgálat, az útipoggyászt a poggyázkocsinál kell feladni és elszámoltatni.

193. KF. Az utas a már elszámoltatott útipoggyászát a vonaton személyesen is feladhatja. Ebben az esetben az útipoggyász a feladás tényleges időpontjáig az utas őrizetében marad.

194. KF. Ha az utas útipoggyászát olyan állomáson, ahol az útipoggyászt továbbító vonat indulásakor az elszámolást a vasút biztosítja, a vonaton elszámolás nélkül kívánja a poggyázkocsinál feladni, a vasút a viteldíj elszámolását a Vasúti menetdíjtáblázatok C) fejezetében előírt díj felszámításával végzi.

195. KF. Ha az utas útipoggyászát olyan rendeltetési állomásra adja fel, ahol az útipoggyász megérkezésekor nincs vasúti szolgálat, a feladási állomásnak figyelmeztetnie kell az utast, hogy útipoggyászát a megérkezésekor a poggyázkocsinál kell átvennie.

A figyelmeztetést a poggyászvevényre is fel kell jegyezni „Poggyázkocsinál átveendő” szöveggel.

(2) Az utas az útipoggyászt utazásának egész útvonalára, illetőleg annak valamely szakaszára is feladhatja. Az útipoggyászt a vasúttársaság az utas - legalább az útipoggyász rendeltetési állomásáig érvényes - menetjegyének felmutatása mellett veszi fel.

196. KF. a/ Útipoggyász csak olyan rendeltetési állomásra adható fel, ahová útipoggyász szállításra kijelölt vonat közlekedik.

b/ Nem adható fel útipoggyász

- vonatpótló autóbuszos forgalomban,
- kizárólag pályaudvarok közötti átfuvarozásra.

c/ A keskenynyomközű vasútvonalakkal lebonyolított közvetlen útipoggyász forgalmat a vasút hirdetménnyel korlátozhatja.

197. KF. Az útipoggyászt az utas menetjegyének megfelelő útirányon át kell elszámolni.
198. KF. Az útipoggyász tömegét a feladási állomás mérlegeléssel állapítja meg.
199. KF. a/ Ha az utas útipoggyászát a vonatnál adta fel, az útipoggyász tömegét a vasút becsléssel határozza meg.
- b/ Ha az utas a feladáskor becsült tömeg meghatározásával nem ért egyet, a rendeltetési állomáson utánmérlegelést kérhet. Az utánmérlegelést a vasút is kezdeményezheti.
- c/ Ha a mérlegelés alapján alacsonyabb viteldíjat határoznak meg, az utas részére a vasút a fizetett, és a mérlegelés szerint fizetendő viteldíj különbözetét soron kívül visszatéríti. Ha a vasút által kezdeményezett mérlegelés szerint az utasnak magasabb viteldíjat kell fizetnie, a vasút a díjkülönbözetet beszedi.

(3) Útipoggyásként nem adható fel olyan tárgy, amelyet kézipoggyásként nem lehet szállítani [10. § (3) bekezdés], továbbá amelynek fuvarozását jogszabály tiltja.

200. KF. Útipoggyásként nem fuvarozható
- ami a poggyáskocsit beszennyezi,
  - ami a poggyáskocsi fertőtlenítését tenné szükségessé,
  - értékevallás nélküli nagyértékű tárgy,
  - tüzelőanyag,
  - építőanyag,
  - ami a vasút megítélése szerint a poggyáskocsiba mérete miatt nem rakható be.

(4) Az útipoggyász tömege nem haladhatja meg poggyászdarabonként a 30 kg-ot. Egy utas három darab útipoggyászt adhat fel.

- 200./A.KF. Ha az utas által feladott poggyászdarabok tömegét a vasút a 179. KF. rendelkezései alapján egybe számolta, az utas csak akkor adhat fel további útipoggyászt, ha az összesen felszámítandó viteldíj nem haladja meg a 3 db 30 kg tömegű poggyászdarabért felszámítható díjat.

- (5) **Az útipoggyász felvétele során a vasúttársaság az utasnak poggyászvevényt köteles átadni, amely a következő adatokat tartalmazza:**
- a) a feladó nevét és címét,
  - b) a feladási és rendeltetési vasútállomás (megállóhely) nevét,
  - c) az útirányt,
  - d) a feladás napját és azt a vonatot, amellyel az útipoggyászt továbbítani kell,
  - e) a poggyászdarabok számát, tömegét, jelölését, csomagolásának módját, a poggyász tartalmát,
  - f) a viteldíjat és az egyéb költségeket,
  - g) a feladó kívánsága esetén a poggyász bevallott értékének összegét.

201. KF. A poggyászvevényen feltüntetendő további adatok

- az utas menetjegyének sorszáma, amely alapján az útipoggyászt feladták,
- szolgáltatási jegyzékszám,
- a viteldíj adótartalma,
- az útipoggyász megérkezésének időpontja.

202. KF. Ha az utas útipoggyászát a vonatnál előzetes elszámolás nélkül adta fel, részére a vasút díjköteles szállítólevelet ad át.

- (6) **Az utas köteles az útipoggyáson nevét, lakcímét, továbbá a rendeltetési állomást feltüntetni, továbbá több darab esetén azok együvé tartozását megfelelően megjelölni.**

203. KF. Az utas nevét, lakcímét tartalmazó lapot a poggyász belsejében is el kell helyezni.

Feladás előtt az utasnak a poggyászcímerről el kell távolítania minden, a korábbi fuvarozásra utaló megjelölést.

- (7) **Az utas az útipoggyászt úgy köteles csomagolni, hogy az a küldeményt, illetőleg mások személyét és vagyonát a fuvarozás tartama alatt a károsodástól megóvja. Ha a felvétel során felismerhető, hogy az útipoggyász sérült, csomagolása hiányos, a vasúttársaság az útipoggyász fuvarozását csak fenntartással vállalja. Ebben az esetben a hiányosságot a vasúttársaság az utassal a poggyászvevényen elismerteti. Nem vehető fel fuvarozásra az útipoggyász, ha a sérülés vagy a csomagolás hiányossága mások személyét vagy vagyonát veszélyezteti.**

Ptk. 490. § (1) A feladó köteles a küldeményt úgy csomagolni, hogy a csomagolás azt megóvja, és a küldemény mások személyét vagy vagyonát ne veszélyeztesse.

(2) Ha felismerhető, hogy a csomagolás ezeknek a követelményeknek nem felel meg, a fuvarozó a küldemény továbbítását csak a feladó írásbeli kívánságára és csak akkor vállalhatja, ha az mások személyét vagy vagyonát nem veszélyezteti.

Ptk. 505. § (1) Ha a feladó írásban utasította a fuvarozót arra, hogy a küldeményt a csomagolás hiányossága ellenére vegye át, a csomagolás hiányossága következtében a fuvarozóra vagy más személyre háruló kárt köteles megtéríteni, és viseli a küldeményben keletkezett kárt is. Ha pedig a fuvarozó a csomagolás kívülről észrevehető hiányossága ellenére anélkül vette át a küldeményt, hogy erre a feladó írásban utasította volna, a csomagolás hiányossága következtében a fuvarozóra vagy más személyre háruló kárt, valamint a küldeményben keletkezett kárt fele részben a fuvarozó, fele részben a feladó viseli.

(2) Harmadik személyekkel szemben a fuvarozó köteles helytállni, a feladótól azonban a felelősség általános szabályai szerint megtérítést követelhet.

204. KF. Az utas felel az útipoggyász-fuvarozásra vonatkozó rendelkezések betartásáért, és viseli az azok megszegéséből eredő következményeket.

205. KF. a/ Ha az útipoggyász feladása alkalmával kívülről felismerhető, hogy az sérült, csomagolatlan, vagy csomagolása nem alkalmas arra, hogy a teljes vagy részleges elveszés és megsérülés ellen megóvja, a vasút az útipoggyász sérült állapotát, illetőleg a csomagolás hiányát vagy nem megfelelő voltát annak pontos leírásával a poggyászvevénybe bejegyzí. (Fenntartás.)

b/ Ha az utas a vasút fenntartása ellenére ragaszkodik a fuvarozáshoz, a poggyászvevényen írásbeli utasítást kell adnia, hogy az útipoggyászt sérülése, illetőleg a csomagolás hiányossága ellenére a vasút vegye át.

c/ Ha az utas írásban utasította a vasutat arra, hogy az útipoggyászt a csomagolás hiányossága ellenére vegye át, a csomagolás hiányossága miatt bekövetkezett, a vasútra vagy más személyre háruló kárt köteles megtéríteni, és viselni az útipoggyászban keletkezett kárt is.

d/ Ha az utas a fenntartást nem ismeri el, illetőleg a sérülés, hiba, hiányosság a forgalom biztonságát, mások személyét, vagyonát veszélyezteti, a vasút az útipoggyász felvételét megtagadja.

206. KF. Ha a vasút az útipoggyászt a csomagolás kívülről észrevehető hiányossága ellenére átvette anélkül, hogy az utas erre utasította volna, a csomagolás hiányossága következtében a vasútra vagy más személyre háruló kárt, valamint az útipoggyászban keletkezett kárt felerészben a vasút, felerészben az utas köteles megtéríteni.

207. KF. A nem zárt bőröndöt a vasút hiányosan csomagolt poggyásznak tekinti.

(8) Az útipoggyász viteldíját az utas a feladáskor fizeti meg.

208. KF. Az útipoggyász viteldíját általában a feladási állomáson kell megfizetni.

A poggyászkocsinál feladott útipoggyász viteldíját a vonaton vagy a rendeltetési állomáson kell kiegyenlíteni.

208./A.KF. A vasút a rokkantkocsi és a mozgáskorlátozottak kerekesszékekének útipoggyászként történő fuvarozásáért nem számít fel viteldíjat.

1

(9) A vasúttársaság az útipoggyász feladásakor a feladóval együttesen jogosult az útipoggyász tartalmát megvizsgálni. Amennyiben a vizsgálat alapján az útipoggyász tartalma nem azonos a poggyászvevényen feltüntetett tartalommal (a feladó nyilatkozatával), a vasúttársaság az útipoggyászt fenntartással veszi fel fuvarozásra. A fenntartást a poggyászvevényre rá kell jegyezni és azt a feladóval el kell ismertetni.

209. KF. a/ A vasút kivételes esetben - a forgalom biztonsága vagy a többi útipoggyász megvédése érdekében - a tartalom vizsgálatát közbeeső állomáson vagy rendeltetési állomáson is elvégezheti.

b/ Ha a tartalom vizsgálatokor a feladó nincs jelen, a vizsgálatot lehetőleg a vasút létszámába nem tartozó két érdektelen tanú jelenlétében kell megtartani, és arról jegyzőkönyvet kell felvenni.

210. KF. a/ Ha a vizsgálat az útipoggyász-fuvarozásra vonatkozó előírások megsértését állapítja meg, az utas köteles az okozott kárt megtéríteni.

b/ Ha az utas a hamis tartalombevallással a vasúti közlekedés vagy az utasok biztonságát veszélyeztette, a vasút feljelentést tesz.

(10) A vasúttársaság az üzletszabályzatában határozza meg az útipoggyász mérethatárait, csomagolásának módját, a poggyászvevény kitöltésének és kezelésének előírását, a továbbítás útirányának meghatározását, az útipoggyász a feladási állomáson való visszaszolgáltatásának, a hatósági kezelés végrehajtásának szabályait, valamint azoknak a tárgyaknak körét, amelyeket csak értékbevallással vesz fel fuvarozásra, továbbá az értékbevallás módját és részletes feltételeit, az alkalmazandó pótdíj mértékét, valamint az útipoggyász csomagolására és a vasúttársaság fenntartására vonatkozó részletes szabályokat.

211. KF. A vasút a csoportosan utazó kerékpárosok közösen feladott kerékpárjait egy poggyászvevényen számolja el, ha a csoport 3 példányban átadja azt a kimutatást, amely tartalmazza

- az utazás időpontját,
- az igénybe veendő vonatok vonatszámát,
- a feladási és rendeltetési állomás nevét,
- az útirányt,
- az utasok nevét,
- a menetjegyek számát,
- a kerékpár típusát, vázszámát,
- a kerékpár tartozékait,
- a kerékpár állapotát.

A kimutatás 1 - 1 példánya a poggyászvevény mellékletét képezi.

212. KF. A vasút a kerékpár útipoggyászkénti elszámolását elővételen is biztosítja. Az elszámoláskor nem kell a kerékpárt bemutatni, a tényleges átvétel (az állapot és a tartozékok ellenőrzése) a vonaton történik.

213. KF. a/ A vasút értékbevallással csak az állomáson vesz fel útipoggyászt fuvarozásra.

Az értékbevallással feladott útipoggyász a kiszolgáltatásig a vasút őrizetében marad.

b/ A vasút csak értékbevallással vesz fel fuvarozásra

- nemesfémeket,
- drágaköveket,
- értékes szőrméket,
- művészeti tárgyat,
- régiséget

tartalmazó útipoggyászt.

- c/ A bevallott érték nem haladhatja meg az útipoggyász valóságos értékét.
- d/ Az értékbevallási díjat a Vasúti menetdíjtáblázatok D) fejezete tartalmazza.
- e/ Ha az útipoggyász több darabból áll, a poggyászvevényen az utasnak poggyászdarabonként külön-külön kell az értékbevallást megtennie.
- f/ A vasút a hiányosan csomagolt poggyászdarabok fuvarozásakor nem fogad el értékbevallást.
214. KF. A poggyászvevény átvételekor az utasnak aláírásával kell igazolnia, hogy azt a vasút a valóságnak megfelelően állította ki.
215. KF. Ha az útipoggyászt a feladási állomáson a fuvarozás megkezdése előtt visszaveszik, a vasút az útipoggyászért fizetett viteldíjat - kezelési költség levonásával - visszatéríti.
- A fuvarozás megkezdése előtt visszavett útipoggyász tárolásáért a vasút a ruhatári őrzési díjat számítja fel.
- A kezelési költséget a Vasúti menetdíjtáblázatok D) fejezete tartalmazza.
216. KF. a/ Ha az útipoggyászt közbeeső állomáson veszik vissza, a vasút a kifizetett és a ténylegesen megtett útra fizetendő viteldíj különbözetét - kezelési költség levonása mellett - téríti vissza.
- b/ A viteldíj-különbözet visszatérítése akkor kérhető, ha az útipoggyászt azon az állomáson kiszolgáltatták, és az utas a poggyászvevény eredeti példányát, amelyen a vasút az útipoggyász kiszolgáltatását igazolta, a pénztárnak átadja.

Az útipoggyász kiszolgáltatása

17. §

- (1) **A vasúttársaság az útipoggyászt az azt szállító vonat megérkezése után - a kiszolgáltatás előkészítéséhez, illetőleg az esetleges hatósági kezeléshez szükséges idő elteltét követően - a poggyászkadó helyen a poggyászvevény felmutatójának szolgáltatja ki. A vasúttársaság köteles az utast tájékoztatni a kiszolgáltatás várható időpontjáról.**

217. KF. a/ A vasút a rendeltetési állomáson az útipoggyászt legkésőbb az azt szállító vonat érkezése után 30 perccel kiszolgáltatásra előkészíti.

b/ A vonat megérkezése után el nem vitt útipoggyászt a vasút az állomáson meghirdetett hivatalos órák alatt szolgáltatja ki.

218. KF. a/ Ha az útipoggyászt szállító vonat érkezésekor a rendeltetési állomáson nincs vasúti szolgálat, az utasnak útipoggyását - a feladási állomásnak a poggyászvevényre jegyzett figyelmeztetésének megfelelően - az érkező vonat poggyászkocsijánál kell átvennie.

b/ Ha az utas a vonat továbbindulásáig nem jelentkezik útipoggyászáért, a vasút az útipoggyászt arra a következő vasútállomásra fuvarozza tovább, ahol a vasúti szolgálat folyamatos, és ott szolgáltatja ki.

c/ A vasút a továbbfuvarozásért új - a poggyászvevényen feltüntetett eredeti rendeltetési állomástól kezdődően számított - útipoggyász-viteldíjat szed be.

219. KF. Ha az útipoggyász a megjelölt vonattal nem érkezett meg a rendeltetési állomásra, és az utas az átvételre megjelent, a vasút köteles az utasnak az átvétel megkísérlésével kapcsolatosan felmerült költségeit megfizetni.

220. KF. Az útipoggyász csak a költségek megfizetése után szolgáltatható ki.

4

- (2) **A vasúttársaság az útipoggyászt a még ki nem fizetett költségek megfizetése és a poggyászvevény átadása ellenében szolgáltatja ki. A vasúttársaság a poggyászvevény felmutatójának átvételi jogosultságát nem köteles vizsgálni.**

Ptk. 499. § (2) A fuvarozót a fuvardíj és a költségek erejéig zálogjog illeti meg azokon a dolgokon, amelyek a fuvarozással kapcsolatosan birtokába kerülnek.

(3) A zálogjogot a fuvarozó a többi fuvarozó előtte ismert követeléseinek biztosítására is köteles érvényesíteni; ha ezt elmulasztja, az előző fuvarozókkal szemben kezesként felel.

(4) A fuvarozó zálogjoggal biztosított követelését a zálogtárgyból más zálogjogosultakat megelőzően, bírósági eljárás nélkül, a kereskedelmi forgalomban való értékesítéssel elégítheti ki.

221. KF. A vasút nem vizsgálja a poggyászvevény birtokosának átvételi jogosultságát.

222. KF. A vasút az útipoggyász kiszolgáltatását a poggyászvevény kísérlével példányán a poggyászvevény bemutatójával elismerteti, és az utas példányára a kiszolgáltatás tényét és idejét rávezeti.

A fizetett összeg igazolásaként a poggyászvevény eredeti példánya az utasnál marad.

A vasút az útipoggyászt terhelő költségeket újabb poggyászvevényen számolja el.

223. KF. Ha az utas a poggyászvevény eredeti példányát nem tudja bemutatni és a kiszolgáltató állomás megítélése szerint az átvételre jogosultságát hitelt érdemlően nem igazolja, az állomás az útipoggyászt csak abban az esetben szolgáltatja ki, ha az utast és az útipoggyász tartalmát azonosította, továbbá az utas írásbeli nyilatkozatban kötelezi magát arra, hogy a kiszolgáltatásból esetleg keletkező kárt megtéríti.

224. KF. Az értékbevallással feladott küldeményt a vasútállomás az utas azonosításával a poggyászvevény bemutatójának szolgáltatja ki.

Ha az értékbevallással feladott útipoggyász poggyászvevényét az utas nem tudja bemutatni, a kiszolgáltatást a területileg illetékes vasútigazgatóságtól kell kérni. Az ezzel kapcsolatos költségeket az utas viseli.

(3) Az utas az útipoggyász átvétele során - a poggyászvevénybe foglalt adatokkal egybevetve - azonosítja az útipoggyászt, továbbá ellenőrzi annak, illetőleg csomagolásának külső állapotát, mennyiségét (az együvé tartozó árudarabok számát és tömegét), valamint az útipoggyászon található megjelöléseket és azok épségét.

- (4) Amennyiben az utas az útipoggyász sérülését, hiányát, a csomagolás hiányosságát vagy más rendellenességét észleli, fenntartását a poggyászvevényre feljegyzi. Fenntartással akkor is élhet, ha a (3) bekezdésben meghatározott vizsgálatot az átvételkor nem állt módjában elvégezni.

225. KF. Az utas fenntartását a kiszolgáltatás után is közölheti, ha a kúdeménynek a kiszolgáltatáskor fel nem ismerhető, de utólag felfedezett olyan hiánya, sérülése van, amely - állítása szerint - a fuvarozás közben keletkezett.

Az átvételre jogosultnak az útipoggyász felismerhető, illetőleg a kiszolgáltatáskor fel nem ismerhető sérülése vagy hiánya esetén 3 napon belül írásban kell fenntartását a vasúttal közölnie. A fenntartás tényét és tartalmát a poggyászvevényen rögzítenie kell.

- (5) Ha vasúttársaság a kiszolgáltatás előtt az útipoggyász sérülését, részleges elveszését fedezi fel vagy gyanítja, továbbá a poggyászvevény birtokosának fenntartása esetén, a (4) bekezdés szerinti vizsgálatot köteles elvégezni és a megállapításokat - így az esetleges károsodás keletkezésének idejét és okát - jegyzőkönyvben rögzíteni, amelynek másolatát a poggyászvevény birtokosának köteles átadni.
- (6) Ha vasúttársaság a vizsgálatot fenntartás ellenére nem végzi el, a fenntartás tényének bejegyzését nem teszi lehetővé, illetőleg jegyzőkönyvet nem vesz fel vagy annak másolatát a poggyászvevény birtokosának nem adja át, az útipoggyász átvételét az utas megtagadhatja.

226. KF. Ha az utas az útipoggyász átvételét a VSZSZ 17.§ (6) bekezdésében leírt okok miatt tagadta meg, a vasút az útipoggyászt köteles megőrizni, ennek idejére őrzési díjat nem számíthat fel, és az útipoggyászt nem értékesítheti.

- (7) Ha az utas a poggyászvevény elvesztését, eltulajdonítását vagy megsemmisülését haladéktalanul bejelenti a vasúttársaságnak, az az útipoggyászt csak a tartalom megfelelő azonosítása esetén szolgáltatathatja ki. Amennyiben a kiszolgáltatással kapcsolatban az utas és a vasúttársaság között vita keletkezik, a vasúttársaság köteles a poggyászt a felelős őrzés szabályai szerint tárolni és megőrizni.

Ptk. 196. § (1) Aki a dolgot más érdekében anélkül tartja magánál, hogy arra külön jogviszonynál fogva jogosult vagy köteles volna, a dolog őrizetéről a jogosult költségére és veszélyére mindaddig köteles gondoskodni, amíg a dolgot át nem veszi (felelős őrzés). A felelős őrző a dolgot költségei megtérítéséig visszatarthatja.

(2) A felelős őrzés tartama alatt a felelős őrző a dolgot nem használhatja, kivéve amennyiben a használat a dolog fenntartásához szükséges. Ha a dolgot e tilalom ellenére mégis használja, a jogosulttal szemben minden olyan kárért felel, amely enélkül nem következett volna be.

(3) A felelős őrző köteles a dolog meglevő hasznait kiadni és az elfogyasztott vagy beszedni elmulasztott hasznok értékét - az őrzésből folyó igényei beszámításával - megtéríteni.

Ptk. 197. § *(1) Ha a jogosult a dolgot megfelelő határidő alatt felszólításra nem szállítja el, és annak máshol való elhelyezése aránytalan nehézséggel vagy a költségek előlegezésével járna, a felelős őrző a dolgot értékesítheti vagy felhasználhatja.*

(2) A gyorsan romló dolgot - amennyiben lehetséges - értékesíteni kell, illetőleg fel kell használni.

(3) Az értékesítésből befolyt összeg, illetőleg a felhasznált dolog ellenértéke a jogosultat illeti meg.

227. KF. a/ A poggyászvevény eredeti példánya elvesztésének a fuvarozás időtartama alatti bejelentése esetén a vasút a rendeltetési állomást azonnal értesíti, és az útipoggyászt csak a feladó részére, a személyazonosság ellenőrzése mellett, a tartalom azonosításával szolgáltatja ki.

b/ Ha a közbeeső állomás vagy a rendeltetési állomás a bejelentésről kapott értesítés vétele előtt az útipoggyászt már kiszolgáltatta a poggyászvevény bemutatójának, az utas kártérítésre nem jogosult.

c/ Az érkező vonatnál történő átvételnél a vasút az értesítést nem vállalja.

228. KF. A felelős őrzés idejére a vasút a Vasúti menetdíjtáblázatok D) fejezetében meghatározott útipoggyász őrzési díjat számolja fel.

Kiszolgáltatási akadály
18. §

- (1) Ha az utas az útipoggyászt a vonat megérkezését követő 24 órán belül nem veszi át, a vasúttársaság köteles azt a felelős őrzés szabályai szerint tárolni és megőrizni. Késedelmes átvétel esetében az utas a díjszabásban meghatározott összeget köteles megfizetni.**

229. KF. a/ Az útipoggyászt a rendeltetési állomásra történő megérkezését követő 24 órán belül kell kiváltani. Eddig az időpontig a vasút az útipoggyászt díjfizetés nélkül őrzi.

b/ Ha az utas útipoggyászát az a/ pontban megjelölt időtartamon belül nem viszi el, a vasút a Vasúti menetdíjtablázatok D) fejezetében meghatározott útipoggyász őrzési díjat számolja fel. Minden megkezdett napot a vasút teljes napnak számít. A vasúti szolgálat szünetelése az elviteli határidőt nem hosszabbítja meg.

A díj az útipoggyászt terheli.

- (2) Az át nem vett útipoggyászt a vasúttársaság értékesítheti, ha:**
- a) a tartós tárolás az útipoggyász tartalmának károsodásával (megromlásával) járna,**
  - b) a vonat megérkezésétől számítva 30 nap eltelt.**
- (3) Az értékesítést megelőzően annak tényéről a feladót a vasúttársaságnak értesítenie kell, és a befolyt vételárral el kell számolnia.**

230. KF. A vasút az utast legkésőbb az útipoggyász megérkezését követő 15. napon tértivevényes levélben értesíti, hogy a vasútállomásra történt megérkezést követő 30. nap után az útipoggyászt értékesíteni fogja, addig azt az őrzési költségek megfizetése ellenében a poggyászvevény bemutatójának kiszolgáltatja. Az értesítés költsége az útipoggyászt terheli.

- (4) A vasúttársaság kiegészítő feltételekben határozza meg az útipoggyász értékesítésének részletes szabályait.**

231. KF. A vasút az át nem vett útipoggyászt értékesíti, vagy arra szakosodott gazdálkodó szervezetet kér fel az értékesítésre. Az értékesítés költsége az útipoggyászt terheli.

232. KF. Az útipoggyász értékesítésekor befolyt összegből a vasút levonja az útipoggyászt terhelő - őrzéssel, értékesítéssel, értesítéssel kapcsolatos - költségeket, és a maradványösszeget az utas címére, annak költségére megküldi.

Ha az értékesítésből befolyt bevétel a vasutat megillető összeget nem fedezi, az utas köteles a különbözetet megfizetni.

3. RÉSZ

IV. FEJEZET KÜLÖNVONAT

19. §

- (1) **A vasúttársaság köteles a különvonatokat a tájékoztató hirdetményben, illetőleg a megrendelővel írásban megkötött szerződésben közölt indulási állomásra kiállítani, és az utasokat a célállomásra szállítani.**
- (2) **A szerződés teljesítése során a vasúttársaságot nem terheli a 4. §-ban megállapított üzemi kényszer és szerződéskötési kötelezettség, továbbá a menetrend meghirdetésének, valamint az útipoggyász fuvarozásának kötelezettsége.**
- (3) **A különvonat közlekedtetésének szabályait a vasúttársaság kiegészítő feltételekben határozza meg.**

233. KF. A különvonat indulási idejét - a megrendelő igényének figyelembevételével - a vasút állapítja meg.

234. KF. A vasút a különvonatot csak akkor indítja el, ha a megrendelő a menetdíjat kifizette.

235. KF. A vasút a különvonatot a megrendelt utasszámnak megfelelő ülőhelyszámú kocsiból állítja ki.

A különvonatban a megrendelt szolgáltatásnak megfelelő kocsikat közlekedtet a vasút.

236. KF. A különvonat közlekedtetését legalább 21 nappal a tervezett indulás előtt írásban kell megrendelni a Személyszállítási Üzletág Marketing és Értékesítési Főosztályától.

A megrendelésnek tartalmaznia kell

- a megrendelő nevét és címét,
- a kért különvonat indulási és érkezési idejét,
- a vonat indulási és célállomását,
- a használandó útvonalat,
- a résztvevők számát kocsiosztályonként külön-külön,
- az utazás napját,
- a kocsi típusát (1. vagy 2. kocsiosztályú ülőhelyes kocsi, büfé-, étkezőkocsi stb.),
- azoknak az állomásoknak a nevét, ahol útközben felszállnak és az ott felszálló utasok számát.

4. RÉSZ
A SZERZŐDÉSSZEGÉS SZABÁLYAI

V. FEJEZET
A VASÚTTÁRSASÁG FELELŐSSÉGE

Közforgalmú személyszállító vonat kimaradása és késedelme
20. §

- (1) **A vasúttársaság a helyjegy, illetve pótjegy díjának visszafizetése mellett köteles megtéríteni az utas kárát, ha az utas ülőhelyét helyjegy váltásával vagy más módon biztosította, és:**
- a) **a közforgalmú személyszállító vonat kimarad, vagy**
  - b) **a vonat a célállomásra 30 percet meghaladó késéssel érkezik meg.**
- (2) **A kártérítés összege nem haladhatja meg az utas menetjegye árának:**
- a) **vonat kimaradása esetén a tizenötszörösét,**
  - b) **késedelem esetén az ötszörösét.**

237. KF. Vonatkésés vagy vonatkimaradás esetén kártérítésre az az utas jogosult, aki a belföldi forgalomban

- pót- és helyjegyköteles vonatra,
- helyjegyköteles vonatra,
- nem kötelező helybiztosítással közlekedő vonatra

pót- és helyjegyet, helyjegyet váltott.

4

238. KF. Vonatkimaradás esetén a kártérítésre való jogosultságot az indulási állomás ügyeletes alkalmazottja igazolja.

239. KF. Vonatkésés esetén az érkezési állomás ügyeletes alkalmazottja igazolja a kártérítésre való jogosultságot.

240. KF. Mentesül a vasút a kártérítés alól, ha a vonat késését vagy kimaradását tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő, illetőleg a vasút bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

241. KF. Nem fizet a vasút kártérítést a vonat késése vagy kimaradása esetében, ha a vonat üzemi okok miatti elmaradását vagy módosított menetrend szerinti közlekedését - az indulás előtt - a rádió, a televízió, a sajtó útján és állomási hirdetményben vagy hangosbemondó útján közzétette.

2

241./A.KF.a/ Ha a vasút a helybiztosítással közlekedő vonat kimaradását, késését, módosított menetrend szerinti közlekedését a felszállás és az indulás előtt közzétette, az utasnak - a 10 percet meghaladó vonatkésés esetében - módjában áll az utazásról lemondania, és a menetdíj, a pót- és helyjegy, helyjegy díjának - kezelési költség levonása nélküli - visszatérítését kérnie. Ha az utas ilyen esetben az utazásról nem mond le, és elutazik a késett vonattal, a kártérítésre (pót- és helyjegy, helyjegy díjának visszatérítésére) jogosító késési időt a felszállás előtt közölt, módosított indulási időhöz viszonyítva kell számítani.

- b/ A csatlakozásra nem váró pót- és helyjegy, helyjegy-, pótjegyköteles vonatoknál
- az IP vonat késése miatti csatlakozás mulasztás esetén,
  - a nem IP vonat késése miatti csatlakozás mulasztás esetén, ha az érkező vonat menetrend szerinti érkezése és a pót- és helyjegy-, helyjegy-, pótjegyköteles vonat menetrend szerinti indulási ideje között 7 perc vagy annál nagyobb idő áll rendelkezésre
- az utas kérheti a pót- és helyjegy, a helyjegy és a pótjegy díjának levonás nélküli visszatérítését.

242. KF. Nem fizet a vasút kártérítést a nemzetközi vonat késése vagy kimaradása esetén.

242./A. KF. Ha a nemzetközi vonat a belföldi forgalomban pót- és helyjegyköteles vagy helyjegyköteles vonatként közlekedik, a vasút mentesül a külföldi vonalszakaszon bekövetkezett késés miatti kártérítés, a pót- és helyjegy, a helyjegy árának visszatérítési kötelezettsége alól.
A belföldön bekövetkezett késések esetében az általános szabályokat kell alkalmazni.

242./B. KF. Nem fizet a vasút kártérítést a pótjegyköteles vonat késése vagy kimaradása esetén.

243. KF. A helybiztosítással közlekedő belföldi vonat 30 percen túli késése esetén a vasút az utas pót- és helyjegyének, helyjegyének árát - ha az utas kártérítési igényt nem kíván benyújtani - a vonat megérkezését követő nap 24. órájáig téríti vissza a vonat által érintett állomás személypénztárában.

Ezen az időn túl a visszatérítési igény a Személyszállítási Üzletág illetékes Területi Központjához, illetve a GySEV ZRt. Vállalkozó Vasúti Üzletág Személyfuvarozási Osztályához nyújtható be.

243./A. KF. Nem téríti vissza a vasút a pót- és helyjegy, a helyjegy árát abban az esetben, ha a vasút mentesül a vonat késése vagy kimaradása miatti kártérítés alól.

4

244. KF. Az utasnak a kárigényéhez csatolnia kell menetjegyét, pót- és helyjegyét, helyjegyét.

245. KF. Vonatkimaradás, vonatkésés miatti kártérítési igényt

- a MÁV ZRt. Jogi Igazgatóságához (1062 Budapest, Andrásy út 73-75.),
- a GySEV ZRt. Vállalkozó Vasúti Üzletág Személyfuvarozási Osztályához (9400 Sopron, Mátyás király út 19.)

kell megküldeni.

5

246. KF. a/ A kártérítési összeg alapja az utas által

- a késett vagy kimaradt vonattal megtett útra eső,
- használt kedvezménynek megfelelő belföldi, egy útra szóló menetjegy ára.

b/ Ha az utas többszöri utazásra jogosító menetjeggyel rendelkezik, a kártérítési összeg alapja

- a késett vagy kimaradt vonattal megtett útra eső,
- hasonló mértékű kedvezménynek megfelelő belföldi, egy útra szóló menetjegy ára.

247. KF. a/ Nem kérhető a VSZSZ 20. §-ának (2) bekezdésében megállapított kártérítés, ha az utas

- nem rendelkezik menetjeggyel és pót- és helyjeggyel vagy helyjeggyel,
- érvényes pót- és helyjegy vagy helyjegy birtokában nem utazott el a késett vonattal.

4

b/ A csoportos utazásnál biztosított együttes elhelyezés nem tekinthető helybiztosításnak.

Elégtelen helybiztosítás 21. §

A vasúttársaság köteles megtéríteni az utas kárát, ha az utas az ülőhelyét helyjegy váltásával vagy más módon biztosította és a biztosított ülőhelyet a vasúttársaság ismételen értékesítette, illetve a helybiztosításban megjelölt kocsit nem állította ki és az utas helybiztosításának megfelelő elhelyezéséről nem tudott gondoskodni. A kártérítés összege a helybiztosítás díjának az ötszöröse.

248. KF. Ha az utas által elővételben lefoglalt hely nem bocsátható rendelkezésre, a vasútnak gondoskodnia kell az utas részére megfelelő ülőhely biztosításáról.
249. KF. Ha a vasút az utas részére azonos kocsiosztályban ülőhelyet biztosított, mentesül a kártérítés alól.
250. KF. Ha a vasút az utas részére magasabb kocsiosztályban tud csak helyet biztosítani, az utas mentesül a kocsiosztály-különbözeti díj megfizetése alól.
251. KF. a/ Ha a vasút a pót- és helyjeggyel vagy helyjeggyel rendelkező utas részére a vonat indulásától számított 30 percen belül nem tud megfelelő ülőhelyet biztosítani, köteles részére a kártérítésre jogosító igazolást kiállítani.
- b/ Az igazolás alapján a pót- és helyjegy, helyjegy bevonása mellett a vasút bármely személypénztára kifizeti a helybiztosítási díj ötszörösének megfelelő összeget. Az összeg átvételét az utasnak neve, lakcíme és Személyi igazolvány száma megadásával kell elismernie.
252. KF. Nem igényelhető kártérítés, ha az utas a helyhiányt a vonatban a jegyvizsgálóval nem igazoltatta.
253. KF. Nemzetközi vonattal történő utazás esetében a vasút a helybiztosítás elmaradása esetében nem fizet kártérítést.
254. KF. Ha a vasút a helybiztosításban megjelölt kocsit nem állította ki, csak akkor mentesül a kártérítési felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kocsi kimaradását tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.

255. KF. a/ Nem fizet a vasút kártérítést, ha a helybiztosítási rend változását vagy a helybiztosítással közlekedő vonat vagy kocsikimaradását a vonat indulása előtt a rádióban, a sajtóban, állomási hirdetőműben vagy a hangosbemondó útján közzétette.

b/ Ilyen esetben a vasút a helybiztosítás díját a vonat megállási helyein levonás nélkül visszatéríti.

4

Felelősség az úti- és a kézipoggyásért
22.§

- (1) Ha a vasúttársaság az útipoggyászt a poggyászvevényen feltüntetett vonat menetrend szerinti érkezésének időpontját követő 2 órán belül nem szolgáltatja ki, a késedelem minden megkezdett órájára a viteldíj 5 %-át kitevő kötbért köteles a poggyászvevény birtokosának megfizetni. A kötbér nem haladhatja meg a viteldíj összegét.

Ptk. 501. § A fuvarozó felelős azért a kárért, amely a küldemény átvételétől a kiszolgáltatásig terjedő idő alatt a küldemény teljes vagy részleges elveszéséből, megsemmisüléséből vagy megsérüléséből keletkezett, kivéve, ha

a/ a fuvarozó tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok,

b/ a küldemény belső tulajdonsága,

c/ a feladó által végzett berakás, illetőleg a címzett által végzett kirakás, vagy

d/ annak következtében állott elő, hogy a feladó, a címzett vagy az általuk rendelt kísérő nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, ideértve azt az esetet is, ha a feladó a szükséges okmányokat nem adta át, vagy nem jól töltötte ki, továbbá ha a fuvarozót nem tájékoztatta a küldemény kívülről fel nem ismerhető rendkívüli értékéről.

Ptk. 502. § (1) A fuvarozót terheli annak bizonyítása, hogy a kárt a tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok okozta, a feladót, illetőleg a címzettet terheli annak bizonyítása, hogy a kár nem a küldemény belső tulajdonságára vezethető vissza.

(2) A csomagolás hiányosságát a fuvarozók, azt, hogy a kár nem ennek következtében állott elő, a feladó, illetőleg a címzett köteles bizonyítani.

(3) Ha a berakást a feladó, illetőleg a kirakást a címzett végezte, őt terheli annak bizonyítása, hogy a kár nem a berakás, illetőleg a kirakás következtében állott elő.

(4) A feladót, illetőleg a címzettet terheli annak bizonyítása, hogy ő, illetőleg az általa rendelt kísérő úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

256. KF. A vasút felelős azért a kárért, amely az útipoggyász
- teljes elveszése,
  - részleges elveszése,
  - megsemmisülése,
  - megsérülése
- miatt annak átvételétől a kiszolgáltatásig keletkezett.

257. KF. a/ A vasút felel az alkalmazottaiért és azokért a személyekért, akiket a fuvarozás végrehajtása céljából alkalmaz.
- b/ Nem felel a vasút alkalmazottjáért, ha az az utas megbízásából olyan szolgáltatást teljesít, amelynek elvégzése nem a vasút kötelessége.
258. KF. a/ A vasutat terheli annak bizonyítása, hogy a kárt tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.
- b/ Az utast terheli annak bizonyítása, hogy a kár nem az útipoggyász belsejében történt baleset következtében következett be.
- c/ A csomagolás hiányosságát a vasút, azt pedig, hogy a kár nem ennek következtében állott elő, az utas köteles bizonyítani.
- d/ Ha a berakást, illetőleg a kirakást az utas végezte, őt terheli annak a bizonyítása, hogy a kár nem a berakás, illetőleg a kirakás következtében állott elő.
259. KF. A vasút nem felel az utas őrizetében levő kézipoggyász (élő állat, kerékpár, kerekesszék, gyermekkoszori) szállítása során a tevékenységi körén kívül eső okból bekövetkezett károkért (elvesztés, lopás stb.).

(2) Az utas elveszettnek tekintheti azt az útipoggyászt, amelyet a vasúttársaság a vonat célállomásra érkezése menetrendi időpontjától számított 14 napon belül nem szolgáltat ki. Ha az elveszett útipoggyász a rendeltetési állomásra érkezés menetrendi időpontját követő 1 éven belül megkerül, a vasúttársaság a poggyászvevény birtokosát haladéktalanul értesíti. Az értesítés vételét követő 30 napon belül a poggyászvevény birtokosa a megkerült útipoggyással rendelkezhet.

260. KF. A vasút az útipoggyász teljes vagy részleges elveszésének tényét a poggyászvevénybe bejegyzzi, és erről - az utas kérésére - igazolást ad.
261. KF. a/ Ha valamely elveszettnek tekintett útipoggyász a kártérítési összeg kifizetése után megkerül, a vasút erről a jogosultat tértivevényes levélben értesíti.
- b/ Az értesítés vételét követő 30 napon belül a jogosult követelheti, hogy a vasút az útipoggyászt bármely belföldi állomáson díjtalanul kiszolgáltassa. Ebben az esetben a jogosult a vasúttól kapott kártérítési összeget a kiszolgáltatási késedelem fejében járó kötbér kivételével köteles visszafizetni.

c/ Ha a jogosult a megkerült küldemény átvételére a 30 napos határidőn belül nem jelentkezik, a vasút a küldemény felett szabadon rendelkezik.

262. KF. a/ Az útipoggyász teljes elveszése esetében a kiszolgáltatási határidő túllépéséért kötbér nem követelhető.

b/ Részleges elveszés esetében a kötbér összegének megállapításánál csak a kiszolgáltatott küldeményre eső viteldíjrészt kell alapul venni.

(3) Ha az utas az útipoggyász értékét a poggyászvevényen bevallotta, a kártérítés mértéke azonos a bevallott értékkel.

Ptk. 503. § (1) A küldemény teljes vagy részleges elveszése, illetőleg megsemmisülése esetében a fuvarozó fuvardíjra, illetőleg a fuvardíj arányos részére nem tarthat igényt, köteles továbbá megtéríteni az elveszett dolog értékét.

(2) A küldemény megrongálódása esetében a fuvarozó válaszára szerint vagy az értékcsökkenés megtérítésére, vagy pedig a rongálódás kiküszöbölésére köteles.

(3) Ha a kárt a fuvarozó szándékosan okozta, az ebből eredő minden kárért felelős.

263. KF. Az értékbevallással feladott útipoggyász teljes elveszése esetén a kártérítési összeg a bevallott érték, részleges elveszés esetén a bevallott értéknek a hiányzó útipoggyászcsoportra eső hányada.

264. KF. Ha az utas az útipoggyász értékét nem vallotta be, a kártérítés mértéke teljes elveszés esetén:

a/ ha az utas az útipoggyász értékét bizonyítani tudja

- a számlával igazolt összeg, ennek hiányában
- a feladás helyén és idejében érvényben volt piaci ár,

b/ ha az utas az útipoggyász értékét nem tudja bizonyítani, az útipoggyász hiányzó tömegéért kilogrammonként 200,- Ft.

265. KF. Megsérülés esetében a vasút az útipoggyászban beállott értékcsökkenésnek megfelelő összeget köteles megtéríteni. Ez a térítés azonban nem haladhatja meg

- ha a megsérülés folytán az egész útipoggyász értéke csökkent, azt az összeget, amelyet teljes elveszése esetében kellene fizetni,
- ha a megsérülés folytán csak az útipoggyász egy részének értéke csökkent, azt az összeget, amelyet az értékben csökkent rész elveszése esetében kellene fizetni.

266. KF. A vasút köteles megtéríteni az elveszett útipoggyász, illetőleg az útipoggyász elveszett részének fuvarozásáért fizetett viteldíjat, vámot és az elveszett útipoggyász fuvarozásával kapcsolatban fizetett egyéb költséget is.
267. KF. A vasút felelős azért a kárért, amely a vasútüzemmel összefüggő baleset folytán az utas magán hordott vagy kézipoggyászként magával vitt tárgyaiban (személyes holmijában, ideértve a magával vitt élő állatot is) sérülés, teljes vagy részleges megsemmisülés miatt következett be.
268. KF. A kézipoggyász vasútüzemmel összefüggő baleset miatti teljes vagy részleges megsemmisülése esetében a kártérítés mértéke nem haladhatja meg a kézipoggyász bizonyított értékét, bizonyítás hiányában a kézipoggyász hiányzó tömegéért kilogrammonként a 200,- Ft-ot.
- Ha a kézipoggyász megsérült, a vasút a javítási vagy a pótlási költséget köteles megfizetni.
269. KF. Mentesül a vasút a kézipoggyászban bekövetkezett kár miatti kártérítési kötelezettség alól, ha a kárt tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.

Az igényérvényesítés
23.§

- (1) **A poggyászvevény birtokosa az útipoggyász késedelme, elveszése, illetve megsérülése folytán keletkezett igényét - választása szerint - a fellelvő, illetőleg a kiszolgáltató vasúttársasággal szemben érvényesítheti.**

270. KF. Ha az utas felszólamlással élt valamelyik vasútnál, igényét csak azzal a vasúttal szemben érvényesítheti.

271. KF. Ha a jogosult az útipoggyászt felszólamlás nélkül átveszi a kiszolgáltatás késedelméért, a részleges elveszésért vagy a megsérülésért támasztható kereseti jog a vasúttal szemben megszűnik, kivéve

- ha a jogosult a késedelmes kiszolgáltatás miatt emelt követelését az átvétel napját követő 30 napon belül az illetékes vasutak valamelyikénél írásban érvényesítette,
- ha részleges elveszés vagy megsérülés esetében a vasút a részleges elveszést megállapította, vagy a megállapítás a vasút hibájából maradt el.

Ha a jogosult az útipoggyászt felszólamlással veszi át, azt a poggyászvevényre kell rávezetnie.

- (2) **A vasúttársaság az igényérvényesítést kiegészítő feltétellel előzetes eljáráshoz (a továbbiakban: felszólamlás) kötheti. Ebben az esetben az igényt bíróság előtt érvényesíteni csak akkor lehet, ha a felszólamlás elintézésére előírt határidő eredménytelenül telt el, vagy a vasúttársaság a felszólamlást részben vagy egészben elutasította. A vasúttársaság kiegészítő feltétellel határozza meg a felszólamlás alaki követelményeit, továbbá az ügyintézés módját és határidejét.**

Ptk. 504. § (1) Ha az átvételkor felismerhető, hogy a küldemény hiányos vagy sérült, a fuvarozóval szemben az igényt haladéktalanul érvényesíteni kell. Ennek elmulasztása jogvesztéssel jár.

(2) Az átvétel után csak három napon belül és csak akkor lehet a fuvarozóval szemben igényt támasztani, ha a hiányt vagy sérülést az átvételkor nem lehetett felismerni.

(3) A fuvarozási szerződés alapján támasztható igények egy év alatt elévülnek. Az elévülés kezdő időpontja a küldemény kiszolgáltatásának időpontja, illetőleg az az időpont, amikor a küldeményt ki kellett volna szolgáltatni.

(4) Ha a fuvarozási szerződésből eredő igény érvényesítése előzetes eljárás lefolytatásától függ, az eljárást megindító felszólítás az elévülést nem szakítja meg, de az eljárás időtartama az elévülési időbe nem számítható be.

272. KF. a/ Az útipoggyász-fuvarozással kapcsolatosan fizetett összeg visszatérítésére irányuló felszólamlási vagy kereseti jogot az ellen a vasút ellen lehet érvényesíteni, amelyik ezt az összeget beszedte, vagy az ellen, amelyiknek a javára az összeget beszedték.

4

273. KF. A fuvarozási határidő túllépésével kapcsolatos kötbér iránti felszólamlást

5

- ha a küldeményt a MÁV vagy más vasút vonalain is fuvarozták, a MÁV ZRt. Személyszállítási Bevételellenőrzési Központhoz,
- ha az útipoggyászt kizárólag a GySEV vonalán fuvarozták, a GySEV ZRt. Vállalkozó Vasúti Üzletág Személyfuvarozási Osztályához

kell benyújtani.

274. KF. A kártérítés iránti felszólamlást

5

- ha a küldeményt a MÁV vagy más vasút vonalain is fuvarozták, a MÁV ZRt. Személyszállítási Bevételellenőrzési Központhoz ,
- ha az útipoggyászt kizárólag a GySEV vonalán fuvarozták, a GySEV ZRt. Vállalkozó Vasúti Üzletág Személyfuvarozási Osztályához

kell benyújtani.

275. KF. Az útipoggyászra vonatkozó felszólamláshoz a poggyászvevényt és a vasút által felvett, az utas részére átadott jegyzőkönyvet kell csatolni.

276. KF. Ha a jogosult a felszólamláshoz a kár nagyságát igazoló iratot csatol, ezt eredetiben vagy hitelesített fénymásolatban kell benyújtania.

277. KF. Az utas részére küldött értesítések és a térített összeg elküldésének költségét a vasút viseli.

278. KF. A személyszállítási szerződésből eredő felszólamlási és kereseti jog azt illeti meg, aki a menetjegyet, illetőleg a poggyászvevényt bemutatja, vagy a poggyászvevény hiányában jogosultságát más módon igazolja.

279. KF. A jogosult a személyszállítási szerződés alapján jogát csak akkor érvényesítheti, ha felszólamlással élt, és azt a vasút részben vagy egészben elutasította, vagy arra 45 napon belül nem válaszolt, illetőleg fizetést nem teljesített.

280. KF. A személyszállítással és az útipoggyász-fuvarozással kapcsolatos felszólamlási jog egy év alatt évül el.
281. KF. Az elévülési idő
- személyszállítási szerződés alapján felmerülő pótdíj és egyéb költség fizetésére, utánfizetésére vagy visszatérítésére vonatkozó követelés esetében a fizetés napjától, vagy ha fizetés nem történt, a menetjegy érvényességi ideje lejártának napjától,
  - útipoggyász-fuvarozási szerződés alapján felmerülő viteldíj, fuvardíj, mellékdíj, pótdíj és egyéb költség fizetésére vagy visszatérítésére vonatkozó követelés esetében, továbbá az útipoggyász teljes vagy részleges elveszése, megsérülése vagy késedelmes kiszolgáltatása esetében a kiszolgáltatás napjától, illetőleg attól a naptól, amikor a küldeményt ki kellett volna szolgáltatni,
  - ha az értékesítésből befolyt összeg a küldeményt terhelő költségnél nagyobb vagy kisebb, a különbözet megfizetésére, illetőleg az utólagos fizetésre vonatkozó követelés esetében az eladás napjától,
  - a vámhatóság által követelt összeg kifizetésére vonatkozó követelés esetében attól a naptól, amelyen a vámhatóság az összeget a vasúttól követelte kezdődik.
282. KF. a/ Az elévülés a vasúthoz benyújtott felszólamlás elintézésének időtartama alatt szünetel.
- b/ Az elévülés ismét folytatódik attól a naptól kezdve, amelyen a vasút a felszólamlót elutasításáról írásban értesítette, és a felszólamláshoz csatolt mellékleteket - a menetjegy és a poggyászvevény kivételével - visszaszolgáltatta.
- c/ A felszólamlás vagy az elintézés átvételének és a mellékletek visszaszolgáltatásának bizonyítása azt terheli, aki ezekre a tényekre hivatkozik.
- d/ Az ugyanarra a követelésre vonatkozóan ismételten benyújtott felszólamlás az elévülést nem szünetelteti.
283. KF. a/ Ha a jogosult felszólamlással élt, de a szükséges okmányokat, bizonylatokat nem csatolta, a vasút a hiányosság pótlására felszólítja.
- b/ Ha a felszólamló a szükséges okmányokat a vasút értesítésének postai keletbélyegzésétől számított 15 napon belül pótlólag megküldi, a felszólamlást a vasút úgy tekinti, mintha azt eredetileg is helyesen adták volna be.

- c/ Ha a felszólamló a hiányt a 15 nap eltelte után pótolja, a felszólamlást a vasút az előírt okmányok megküldésének napján benyújtottnak tekinti.
- d/ Ha a felszólamló a hiányt az említett határidőn belül nem pótolja, ezt a vasút úgy tekinti, mintha a felszólamlással nem élt volna.

A felelősség kizárása
24. §

A vasúttársaság nem felel az utassal szemben azért a kárért, amely azáltal keletkezik, hogy az utas a vám- vagy egyéb államigazgatási hatósági előírások szerint megállapított kötelezettségének nem tesz eleget.

284. KF. Az utas köteles mind személyére, mind kézi- és útipoggyászának vizsgálatára vonatkozóan a vám- és egyéb hatósági szabályokhoz alkalmazkodni.

285. KF. Ha az utas a vám- és egyéb hatósági szabályokat nem tartja meg, köteles a vasútnak az ebből eredő kárt megtéríteni és az útipoggyász feltartóztatásának tartamára a Vasúti menetdíjtáblázatok D) fejezetében megállapított ruhatári őrzési díjat megfizetni.

5. RÉSZ

VI. FEJEZET

Vegyes rendelkezések

25. §

- (1) Ez a rendelet 1997. június 1-jén lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a vasúti személy-, útipoggyász- és expresszáru fuvarozási szabályzat kiadásáról szóló 1005/1956. (I. 17.) MT határozat, valamint a módosítására kiadott 22/1960. (V. 8.) Korm. és 17/1978. (III. 31.) MT rendelet.
- (2) A rendelet előírásai összhangban vannak a Bernben 1980. évi május hó 9. napján kelt Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) A Függetlenség [Nemzetközi Vasúti Személy- és Poggyászfuvarozási Egyezményre Vonatkozó Egységes Szabályok (CIV)] rendelkezéseivel*.

---

* Kihirdette a 1986. évi 2. tvr.